

**Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова**

**НАУКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНА
ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ
Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова**

Ретроспективний огляд

**Київ
Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова
2018**

УДК 070:82:378(092) : 012

Н 34

*Рекомендовано до друку Вченою Радою
Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова
(протокол № 12 від 5 квітня 2018 р.)*

Упорядник бібліографічного покажчика – *Н. І. Тарасова.*

Бібліографічна редакція – *Г. І. Шаленко.*

Н 34 Науково-бібліографічна діяльність Наукової бібліотеки Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова: ретроспективний огляд / М-во освіти і науки України; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека; упоряд. Н. І. Тарасова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018. – 109 с., іл.

Ретроспективний огляд науково-бібліографічної діяльності Наукової бібліотеки містить перелік видань з короткою передмовою, які були підготовлені Науковою бібліотекою Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова з 1958 року й до сьогодення.

УДК 070:82:378(092) : 012

Науково-бібліографічна діяльність Наукової бібліотеки

Традиційно головним інформаційним центром університету завжди була бібліотека. Наукова бібліотека Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (НБ НПУ) у своїй діяльності приділяє велику увагу інформаційно-бібліографічній роботі, не порушуючи найкращих традицій, застосовує сучасні методи роботи. Новітні інформаційні технології не тільки змінили структуру інформаційних сервісів, а й дозволили розширити можливості традиційних методів бібліографічної роботи.

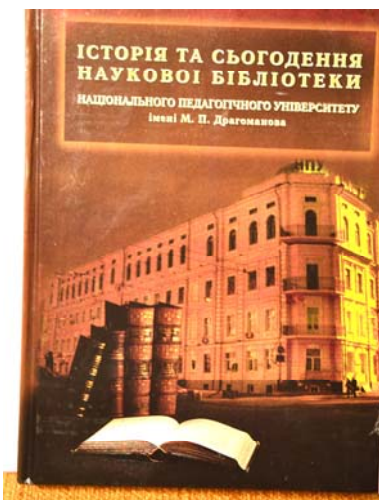
Діяльність бібліотеки як інформаційного центру – ланцюг тісно пов'язаних між собою функцій, які виконують відділи університетської бібліотеки, спрямованих на задоволення інформаційних потреб професорсько-викладацького складу, співробітників та студентів. Використання інформаційних технологій в комплексі із традиційними дозволяє студентам користуватися ресурсами НБ, як безпосередньо у стінах бібліотеки, так і у віддаленому режимі, здійснюючи пошук, аналіз інформації для вирішення навчально-пізнавальних завдань.

Великий обсяг інформаційної, довідкової і науково-бібліографічної роботи НБ виконується в інформаційно-бібліографічному відділі. У відділі здійснюється інформаційна, довідково- і науково-бібліографічна робота, створення електронної бази даних статей і ведення традиційної систематичної картотеки-каталога видань (психолого-педагогічного та філологічного профілю гуманітарного навчального корпусу). В структурі відділу виділені: сектор довідково-бібліографічної діяльності в бібліотеці гуманітарного корпусу, сектор підтримки наукових досліджень, група

наукової бібліографії, група аналітичного опису періодичних видань і видань, що продовжуються. Діяльність бібліографів при створенні науково-допоміжних, інформаційних та рекомендаційних покажчиків базується на :

- електронних бібліографічних базах даних Наукової бібліотеки університету (АБІС "ІРБІС"),
- фондах університетського електронного архіву (репозитарій ENPUIR),
- БД інформцентрів в інтернеті,
- довідково-бібліографічному фонді власної бібліотеки тощо.

У 2011 році вийшла друком книга "Історія та сьогодення Наукової бібліотеки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова". Розділами книги стали сторінки досліджень та спогадів про історію створення університетської бібліотеки, формування її фундаментального фонду, розвиток науково-бібліографічної та інформаційної діяльності, роздуми про сьогодення Наукової бібліотеки, її подальший розвиток. Окрема сторінка – біографічний словник її працівників, засновників, керівників. Подані також статті про бібліотеку у пресі, книжкова скарбниця, фотокопіїкопії відтисків печаток і маргіналій з фонду рідкісних та цінних видань бібліотеки. Історія становлення колективу бібліотеки розкривається також великою кількістю світлин з самих різних подій дружнього колективу однодумців:

1. Історія і сьогодення Наукової бібліотеки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова /укл. **Л. В. Савенкова, Н. І. Тарасова, Е. В. Татарчук**; ["Вступне слово" ректора НПУ імені М. П. Драгоманова В. П. Андрущенко, с. 5-8]. – Київ : Освіта України, 2011. – 282 с., іл.: 72 с.

Бібліографічні покажчики друкованих праць співробітників університету

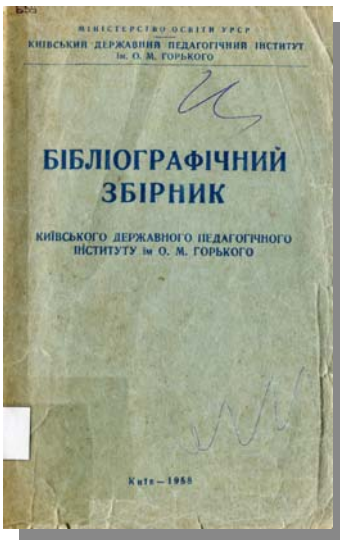

Наукова бібліотека університету має давню традицію: складання ретроспективного “Бібліографічного покажчика друкованих праць викладачів та співробітників НПУ імені М. П. Драгоманова”. Мета підготовки даного (науково-допоміжного краєзнавчого покажчика) – відображення наукової роботи кафедр і факультетів, розвитку наукових напрямків і шкіл, що працюють у навчальному закладі, наукового потенціалу кожного науковця. Велике значення має бібліографія цього виду й для історії університету, тому що наукова робота кожної особистості науковця у навчальному закладі – внесок в історію розвитку навчального закладу.

В бібліографічний покажчик включені праці, що опубліковані під час роботи авторів на штатних посадах в університеті, а також після їх виходу на пенсію. Відображені такі види документів, як монографії, підручники і посібники,

брошури, статті із збірників, журналів, газет, енциклопедій, а також огляди, рецензії, методичні матеріали, автореферати дисертацій і дисертації, тези доповідей тощо.

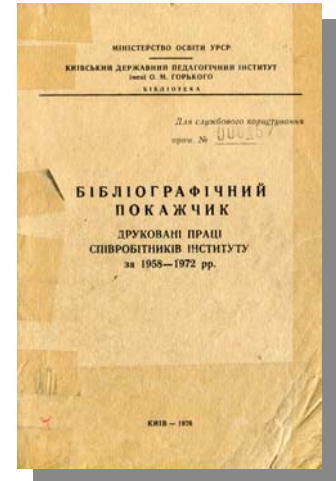
У 2016 році вперше введені описи електронних ресурсів. Праці, як правило, переглянуто *de visu*, окрім робіт, позначених астериском (* – в кінці бібліографічного запису). Матеріал подається мовою оригіналу за державними і міждержавними стандартами [ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 “Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання” та ін.] за факультетами, кафедрами, а в межах персоналії групується за хронологією та абеткою назв творів. Бібліографічні покажчики цього напрямку хронологічно охоплюють період з 1944 року по 2014 рік, видані у 9-ти випусках. Роботу по складанню першого покажчика було розпочато у 1956 році бібліографами наукової бібліотеки Київського університету імені Т. Шевченка Наталією Михайлівною Недоступ (згодом багаторічного директора цієї бібліотеки) і О. Д. Балабановим, які тимчасово працювали у відділі бібліографії КДПІ ім. О. М. Горького:

2. Бібліографічний збірник Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького : друковані праці співробітників інституту, 1944–1957 рр. Покажчик до видань інституту, 1939–1957 рр. Дисертації, які були захищені в інституті, 1948–1957 рр. / М-во освіти УРСР, Київ. держ. пед. ін-т ім. О. М. Горького ; ред. колегія : Ф. Ф. Бугайко, **Г. С. Разумова**, В. С. Шекера, М. Д. Ярмаченко ; склали

О. Д. Балабанов, Н. М. Недоступ. – Київ, 1958. – 218 с. – Присвячується 40-річчю встановлення Радянської влади на Україні. 1917–1957.

3. **Бібліографічний покажчик “Друковані праці співробітників Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького за 1958–1972 рр.”** : у 2 ч. / М-во освіти УРСР, Київ. держ. пед. ін-т ім. О. М. Горького, Бібліотека ; ред. колегія : М. І. Шкіль, Г. М. Удовиченко, ... **Г. С. Разумова** [та ін.]; уклад.: **Е. В. Татарчук, С. В. Комендант.** – К., 1976. – Ч. 1. – 211 с.

4. **Бібліографічний покажчик “Друковані праці співробітників Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького за 1958–1972 рр.”** : у 2 ч. / М-во освіти УРСР, Київ. держ. пед. ін-т ім. О. М. Горького, Бібліотека ; ред. колегія : М. І. Шкіль, Г. М. Удовиченко, ... **Г. С. Разумова** [та ін.]; уклад.: **Е. В. Татарчук, С. В. Комендант.** – К., 1976. – Ч. 2. – 234 с.

5. **Бібліографічний покажчик друкованих праць співробітників Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького за 1973–1979 рр.** : у 2 ч. / М-во освіти УРСР, Пед. Т-во УРСР, Київ. держ. пед. ін-т імені О. М. Горького, Бібліотека ; ред. колегія : М. І. Шкіль, Л. М. Проколієнко, О. І. Бріцина [та ін.]; уклад.: **Е. В. Татарчук, Н. І. Тарасова, А. П. Сопільнюк, С. В. Комендант.** – К., 1981. – Ч. 1. – 274 с.

2014 р. Директор НБ Л. В. Савенкова, бібліографи М. Марченко і С. Ліхван біля Ювілейної виставки праць викладачів НПУ імені М. П. Драгоманова та виставки біобібліографічних покажчиків

6. **Бібліографічний покажчик друкованих праць співробітників Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького за 1973–1979 рр. : у 2 ч. / М-во освіти УРСР, Пед. Т-во УРСР, Київ. держ. пед. ін-т імені О. М. Горького, Бібліотека ; ред. колегія : М. І. Шкіль, Л. М. Проколієнко, О. І. Бріцина [та ін.] ; укладачі : **Е. В. Татарчук, Н. І. Тарасова, А. П. Сопільнюк, С. В. Комендант.** – К., 1981. – Ч. 2. – 211 с.**
7. **Бібліографічний покажчик друкованих праць співробітників Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького за 1980–1989 рр. : у 2 ч. / М-во народної освіти УРСР, Київ. держ. пед. ін-т ім. О. М. Горького, Бібліотека ; ред. колегія : М. І. Шкіль, П. В. Дмитренко, Ю. П. Гудзь [та ін.], уклад. : **Н. І. Тарасова, Е. В. Татарчук.** – К., 1990. – Ч. 1. – 254 с.**
8. **Бібліографічний покажчик друкованих праць співробітників Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького за 1980–1989 рр. : у 2 ч. / М-во народної освіти УРСР, Київ. держ. пед. ін-т ім. О. М. Горького, Бібліотека ; ред. колегія : М. І. Шкіль, П. В. Дмитренко, Ю. П. Гудзь [та ін.], уклад. : **Н. І. Тарасова, Е. В. Татарчук.** – К., 1991. – Ч. 2, кн. 1. – 168 с.**
9. **Бібліографічний покажчик друкованих праць співробітників Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького за 1980–1989 рр. : у 2 ч. / М-во народної освіти УРСР, Київ. держ. пед. ін-т ім. О. М. Горького, Бібліотека ; ред. колегія : М. І. Шкіль, П. В. Дмитренко, Ю. П. Гудзь [та ін.], уклад. : **Н. І. Тарасова, Е. В. Татарчук.** – К., 1991. – Ч. 2, кн. 2. – 104 с.**
10. **Бібліографічний покажчик друкованих праць співробітників НПУ імені М. П. Драгоманова за 1990–1999 роки / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова ; ред. колегія : **Л. В. Савенкова, Е. В. Татарчук,** Л. Л. Макаренко [та ін.] ; укладачі :**

Н. І. Тарасова, І. В. Позднякова, Г. І. Шаленко, І. Б. Трикозенко, О. В. Гуськова, Л. В. Савенкова, О. В. Крайник, Л. Є. Івкіна ; наук. ред. Л. П. Вовк. – К., 2009. – Вип. 5. – 422 с. – (До 175-річчя НПУ імені М. П. Драгоманова).

11. **Бібліографічний покажчик друкованих праць співробітників Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова за 2000-2007 рр. : у 2-х ч. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України; НПУ ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека; ред. колегія : Л. В. Савенкова, Е. В. Татарчук, Л. Л. Макаренко [та ін.; рецензент С. М. Яшанов; укладач : Н. І. Тарасова, бібліогр. ред. Г. І. Шаленко; наук. ред. Л. В. Савенкова; ред. Л. Л. Макаренко; комп. набір : О. С. Антоненко, О. С. Крайник, І. В. Позднякова, І. Б. Трикозенко, О. А. Кадіна; комп. ред. О. В. Пекур. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – Вип. 6, ч. 1. – 388 с. – До 175-річчя НПУ імені М. П. Драгоманова.**
12. **Бібліографічний покажчик друкованих праць співробітників Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова за 2000-2007 рр. : у 2-х ч. / ред. колегія : Л. В. Савенкова, Л. Л. Макаренко [та ін.];**

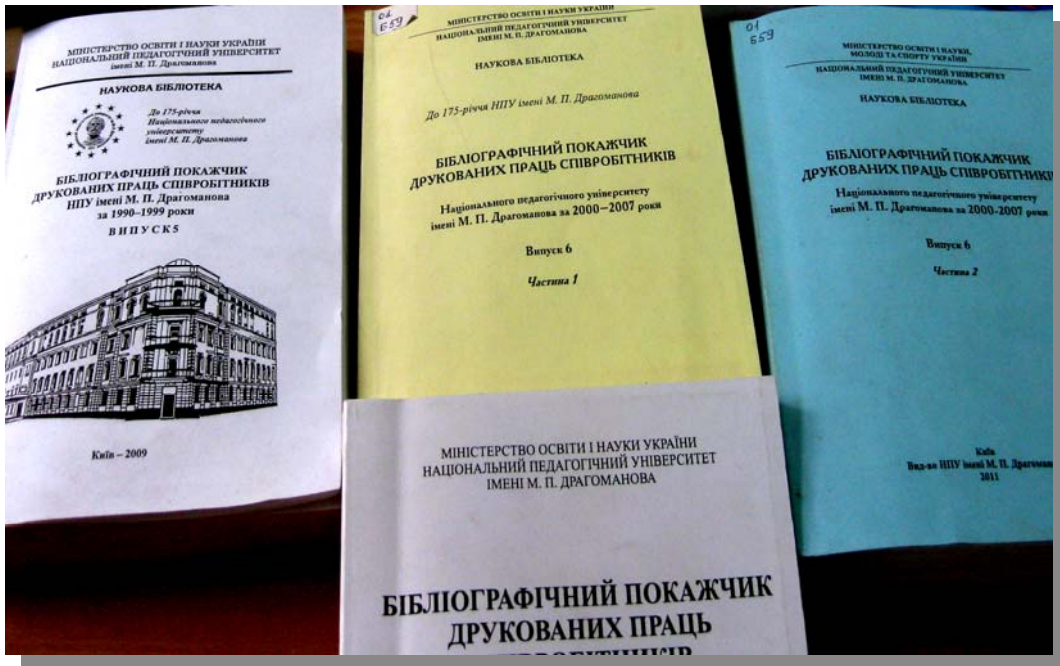
укладачі : **Н. І. Тарасова, Г. І. Шаленко, І. В. Позднякова, О. В. Гуськова** ; наук. ред. **Л. В. Савенкова** ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України ; НПУ імені М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – Вип. 6, ч. 2. – 499 с.

13. Бібліографічний покажчик друкованих праць співробітників Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова за 2008-2012 рр. / ред. кол. : **Л. В. Савенкова, Л. Л. Макаренко, О. К. Сусол** ; укладач : **Н. І. Тарасова** ; наук. ред. **Л. В. Савенкова**, бібліогр. ред. **Г. І. Шаленко** ; М-во освіти і науки України ; Нац. пед. імені М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. – Вип. 7, ч. 1. – 253 с. – До 180-річчя НПУ імені М. П. Драгоманова. – До 180-річчя від дня заснування.
14. Бібліографічний покажчик друкованих праць співробітників Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова за 2008-2012 рр. / ред. колегія : **Л. В. Савенкова, Е. В. Татарчук, Л. Л. Макаренко** [та ін.] ; укладач : **Н. І. Тарасова** ; наук. ред. **Л. В. Савенкова**; бібліогр. ред. : **Г. І. Шаленко, Ю. І. Левченко, О. Л. Хархун** ; М-во освіти і науки України ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – Вип. 7, ч. 2. – 380 с.
15. Бібліографічний покажчик друкованих праць співробітників Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова за 2008-2012 рр. / укладачі : **Н. І. Тарасова, Г. І. Шаленко, Ю. І. Левченко, О. Л. Хархун** ; наук. ред. **Ю. І. Левченко** ; М-во освіти і науки України ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – Вип. 7, ч. 3. – 520 с.

2018 р., січень. Виставка книг викладачів до звітної (за 2017 р.) конференції університету

16. Бібліографічний покажчик друкованих праць співробітників Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова за 2008-2012 роки: у 4-х ч. / укладач **Н. І. Тарасова**; наук. ред. **Ю. І. Левченко**; бібліогр. ред.: **Г. І. Шаленко, О. Л. Хархун**; М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – Вип. 7, ч. 4. – 464 с.
17. Бібліографічний покажчик друкованих праць співробітників Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова за 2013 рік / укладач: **Н. І. Тарасова**, відповід. за вип. **Л. В. Савенкова**, бібліогр. ред. **Г. І. Шаленко, О. Л. Хархун, Ю. І. Левченко**; М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека. – К.: Вид-во НПУ М. П. Драгоманова, 2017. – Вип. 8. – 428 с.

18. **Бібліографічний покажчик друківаних праць співробітників Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова за 2014 рік / ред. колегія : Л. В. Савенкова, Л. Л. Макаренко, О. К. Сусол ; укладач : Н. І. Тарасова, бібліогр. ред. : Г. І. Шаленко ; М-во освіти і науки України ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – Вип. 9. – 370 с.**

Бібліографічні розвідки освітніх ідей М. П. Драгоманова

Сучасна реконструкція деяких підходів в осмисленні історії національної освіти і педагогічної думки безпосередньо стосується творчої, наукової і практичної діяльності видатного Українця – Михайла Петровича Драгоманова. Увага до його думок, його самобутності пов'язана з тим, що він – вчений світового рівня, визначна постать українського громадського і політичного життя 60-90-х років ХІХ ст., який зробив вагомий внесок в нашу вітчизняну культуру. Він залишив нам у спадок низку яскравих соціально-педагогічних розвідок та ідей: його думки і спогади, роль в освітянському процесі, педагогічну діяльність в якості учителя та університетського професора досліджують історики, філологи, педагоги, вивчають аспіранти і студенти навчального закладу, який носить ім'я Михайла Петровича Драгоманова.

Серед основних освітніх ідей в його працях розглядаються питання: народність освіти, необхідність позбавити освіту класової, національної, матеріальної і мовної дискримінації, особистість учителя. Цимі думками проникнуті праці, видані в Києві, Львові, Відні, Женеві, Флоренції, Парижі, Петербурзі, Москві.

Михайло Петрович Драгоманов народився 30 вересня 1841 року. Світогляд його складався в Гадячі й Полтаві, де він навчався в гімназії. У 1859 році М. Драгоманов став студентом історико-філософського факультету Київського університету Святого Володимира, із задоволенням і натхненням приділяючи час наукам. Як і багато студентів-представників прогресивної інтелігенції, вчителював в недільних школах для неписьменних або малописьменних дітей і дорослих, де

викладають Закон Божий, письмо, арифметику, слов'янську та російську грамоту, історію, малювання. Вчителювання в недільній школі на Подолі, київській педагогічній школі, що готувала народних вчителів для сільських шкіл, а також дитячі враження від навчання в гадяцькому повітовому училищі, потім в Полтавській гімназії та в університеті розвило інтерес Михайла Драгоманова до шкільної справи, освітянських проблем на Україні і була не лише засобом навчання грамоті, а й можливістю першим кроком людей справді цивілізованих зблизитися з народом. Викладацька робота викликала у Михайла Драгоманова багато ідей та положень щодо розвитку освіти в Україні.

*2003 р. Наталія Драгоманова (онука М. П. Драгоманова),
Галина Шаленко і Наталія Тарасова в музеї Лесі Українки
(відділ М. Драгоманова)*

Як педагог, М. Драгоманов набув першого педагогічного досвіду в недільній школі: *"...З моменту зарахування до університету, восени 1859 року, я потрапив до гуртка студентів, які засновували перші недільні школи в Росії. Одразу ж зауважу, що багато хто з нас приступив до справи з метою політичної пропаганди, але незабаром усвідомив її неможливість серед*

дітей (із сімей ремісників та прислуги) та її недоречність серед неписьменних дорослих, і ми старанно захопились педагогічною стороною діла".. Мовою викладання в київських недільних школах, за відсутністю українських підручників, була російська, але пояснення були українською мовою, більш зрозумілою у нижчих верствах українського населення. В "Австро-руських споминах" він пише: "Роботу у недільних школах, а потім, як їх уряд закрив, у Тимчасовій педагогічній

школі... все більше затягувала мене в одну з практично культурних справ, з котрих складається реальний бік українства, – у справу народної освіти, і я почав, як міг, пильно студіювати теорію народного елемента в педагогіці, народну мову, словесність, історію".

Десятиліттями Драгоманов проголошував війну *"всім релігійним, національним, політичним і соціальним ідеям, котрі не годяться з універсальним, суспільним і науковим поступом"*. В освітній діяльності за головне він вважав, що любов до власного народу ніколи не слугувала перепорою для поважання інших народів. У будь-яких важких обставинах життя кожній людині треба триматися твердих переконань.

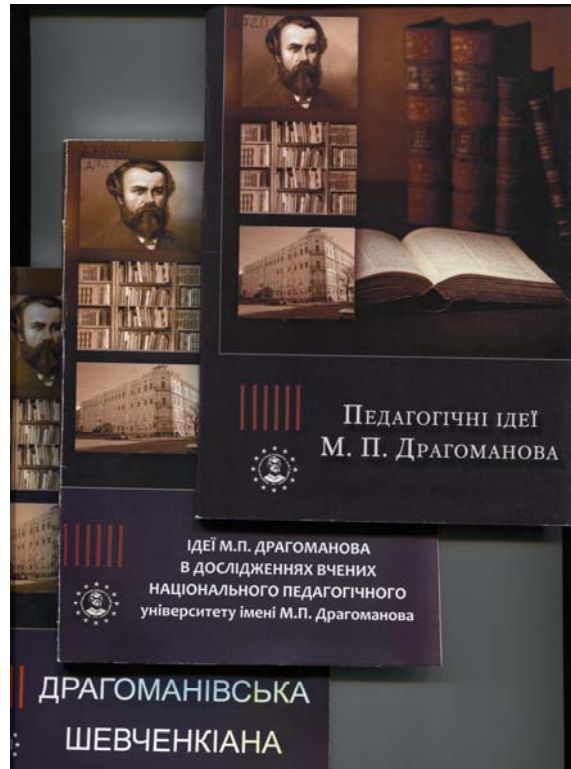

Серед праць безпосередньо присвячених питанням освіти, найбільшими є “Народні школи на Україні серед життя і письменства Росії”, “О педагогическом значении малорусского языка”, “Австро-руські спомини”, “Два учителі”. Багато цінних педагогічних ідей, цікавих для спеціалістів, істориків, науковців – в публіцистичних творах, нотатках і листах.

Освіта народу, на думку Драгоманова, запорука підвищення самосвідомості, соціального визволення народу і прогресу. Люди повинні мати змогу користатися однаково вільно надбаннями всесвітньої культури і науки. У 1877 році він пише книгу “Народні школи на Україні серед життя і письменства в Росії”, де аналізує стан освіти і долю народного учителя, який *“покинутий у нас без допомоги, без ради освічених людей, без бібліотеки, а пани, поліція, попи*

збиткуються над ним, чіпляються до нього, шпіонять. Уряд, замість того, щоб подавати допомогу сільським учителям як носіям освіти, навпаки всіляко старається гальмувати справу шкільну”. На конкретних фактах (звітів навчальних закладів, публікацій в пресі) автор відтворює поступовий занепад українського шкільництва на фоні спроби інтелігенції відродити елементи національної освіти – рідномовність школи, можливість дотримання принципу народності в освіті й вихованні.

Це найбільша педагогічна праця, в якій автор узагальнив свої думки з проблем історії і організації народної освіти і виховання на Україні, про що раніше писав у своїх статтях. *“Не мож собі і пригадати, щоб могли бути нові порядки... без того,*

щоб увесь народ не був освічений наукою про природу, котрою живе він, і про людські громади, в котрих живе він”, “для українського народолюбця школа, – мабуть, найважливіше діло”.

Про початкову народну освіту Драгоманов краще всього висловився в декількох статтях “Вестника Европы”, в “Громаді”, в “Санкт-Петербуржских ведомостях”. Він казав: *“Нехай, хто бачить народне горе, іде вчителі сільські, щоб справді допомогти народові і коли він дійсно здатний бути вчителем, він полюбить дітей, школу, почне думати, як би ліпше вивчити дітей читати, рахувати, думати, говорити, бути добрим й правдивим серед себе. І ось школа стає для нього ціль життя і праці. Всяке діло тоді тільки йде добре, коли людина йому посвячується вся. Всякий вчитель, правда, скоро розбере, коли в нього розум широкий, що добра школа не може бути серед голодного й холодного народу, а все-таки він бачитиме й те, що ці порядки переміняються школою і держатиметься добрий вчитель за свою школу й ногами, й руками, й всією головою, тим більше старатиметься він, щоб діти його вчилися читати та думати...”* (С. Русова “Думки М. Драгоманова про освіту”).

В “Автобіографічній замітці” М. Драгоманов згадує, що він та його колеги вважали за необхідне вести заняття українською мовою. З цим і погодилась Київська шкільна адміністрація, щоб пізніше перейти на загальнодержавну – російську. Але Міністерство народної освіти не підтримало цього. Отже учительську діяльність М. П. Драгоманова було зупинено, але педагогічний досвід став серйозним чинником у становленні, розвитку та збагаченні його світоглядних орієнтацій, вироблення власних поглядів на школу і педагогіку. Існуючі в навчальних закладах порядки викликали різко критичне ставлення до організації системи народної освіти того часу.

В споминах “Два учителі”, присвячених історику О. І. Строніну і латиністу К. Й. Полевичу, М. П. Драгоманов згадує: *“Не для того тільки я мушу їх спом”янути, що сам я особисто вдячний їм більш, ніж кому-небудь з усіх людей, окрім*

батька мого, за те добро, яке вони зробили для моєї душі. Ні, то люди, що кожний по-своєму прислужились до морального виховання цілого ряду поколінь у Полтавщині, а через те й цілій нашій країні” (8, с. 575). Олексій Іванович Стронін – історик, соціолог, педагог, розпорядитель недільних шкіл у Полтаві. Він уважно вивчав кожного учня в класі. Найбільш здібним він давав додаткові завдання, давав їм книги з домашньої бібліотеки. Його уміння донести до слухача сутність історичного розвитку, відчутти у минулому органічний зв’язок із сучасністю стало притаманним Драгоманову-науковцю.

Добрі спогади залишилися і про Казимира Йосиповича Полевича, учителя оригінальної індивідуальності, знавця не лише латини, а й грецької, широко обізнаного з античною літературою і культурою. Він поєднував у взаєминах з учнями доброзичливість з педантичною вимогливістю, знаходив індивідуальний підхід до кожного учня, підтримував його, вітав самостійне опрацювання дисципліни: декілька європейських мов з молодих років знав Драгоманов. Таких вчителів об’єднувало прагнення розбудити в учнів інтерес до знань, внутрішній педагогічний ентузіазм, велике бажання виховати їх розумними людьми, справжніми патріотами. *“Ми думаємо довести будучих учителів шкільних до того, щоб вони знали, серед кого і серед чого вони працюватимуть і куди пристати з своєю школою, чи до розуму і мужика, чи проти них”* (Літературно-публіцистичні праці. У 2-х т. Т.1, с.82). Розмірковуючи про діяльність учителя М. П. Драгоманов доходив висновку, що учителем може бути не кожна людина.

Для цього недостатньо одного бажання. Необхідно ще мати певні риси та якості, і головне – спеціальна педагогічна підготовка, високий рівень професійної компетентності.

На думку М. П. Драгоманова, необхідно більше уваги в підготовці учителя приділяти естетичному вихованню: весь світ знає, які чудові українські пісні, яке багате почуття краси мають українці. Українським пісням, фольклору, яким

захоплювався Михайло Петрович, присвячена значна частина його друкованих праць. Творча особистість педагога в освіті і вихованні, його щира вдача, широка освіта, знання естетичної і культурної спадщини народу, гуманізм – запорука вдалого учителювання, від його ерудиції, методичної майстерності залежить те, як навчається і виховується молодь.

Тема бібліографічних розвідок педагогічних праць Михайла Петровича Драгоманова розробляється бібліографами НБ на протязі останніх років. Було вже переглянуто сторінки “Вестника Европы”, “Санкт-Петербургских ведомостей”, женецького “Вольного слова”, “Громади”, “Народа”, інших видань відповідного періода, каталоги і фонди провідних наукових бібліотек, бібліографічних списків і покажчиків, присвячених творчості М. П. Драгоманова. Михайло Павлик, друг і соратник М. Драгоманова, писав, що з метою збереження спадщини М. Драгоманова як невід’ємної складової української культури, необхідно розшукати всі його праці, що розсіяні в старих річниках різних часописів, а російські його праці різної тематики хоч до певної міри й зібрані, але видані за межами України і теж майже недоступні для читача. Відома лише

незначна частина літературного доробку Драгоманова, котра цікава сама по собі, але не дає повного образу його як письменника, вченого, педагога. Необхідно систематизувати їх і скласти бібліографічний опис. Він же і склав перший бібліографічний “Спис праць М. П. Драгоманова”, але вважав його неповним і не скрізь точним: *“Я досі не міг добути багато писань Михайла Петровича, опублікованих в Росії й де инде – на чужих мовах. Тут я здавався на покази самого М. П-ча, що робив ее часто по пам’яті і через те иноді помилявся в часі й заголовках, а по більшій частині тільки загально вказував на свої писання в ріжних виданнях”*.

Михайло Павлик подав у своєму Списі тільки ті праці, що згадав сам Михайло Петрович. Журнал “Жите слово”, який редагував І. Франко, обгрунтував необхідність повного видання і вивчення наукових праць та величезного епістолярію вченого, писав, що великим завданням товаришів і почитателів М. П. Драгоманова є збереження пам’яті про нього, *“використати для народного проступу всі ті сімена широких і здорових думок, які розсипані в його писаннях... Чим швидше наша суспільність, а особливо наша інтелігенція дійде до спокійного розбору, до позитивного використання його багатой духовної спадщини, тим ліпше для неї”*.

На думку багатьох друзів і однодумців М. Драгоманова, зокрема В. Стефаніка, спадщина великого сучасника *“має велику вагу не лише в теперішності, вона буде мати рішуче актуальне значення і на майбутнє”*. Драгоманов вперше приєднав Україну до Європи, до західноєвропейської культурної думки. Тому видання повного зібрання творів, про яке турбувались М. Павлик, близькі і друзі М. Драгоманова, сприяло би розумінню його думок, в тому числі і педагогічних поглядів. Науковцями університету підготовлено і видано “Вибрані праці” М. П. Драгоманова в 4-х частинах, 5 книгах.

Освітні ідеї є органічною складовою творчої спадщини М. Драгоманова, що включає в себе фундаментальні праці з

проблем історії, літературознавства, філософії, етнографії. У 1861 році на прощальному банкеті Київського навчального округу Микола Іванович Пирогов, з яким Михайла Драгоманова зв'язували дружні відносини, відповів на вітальні до нього промови: *“...якщо ми вірно служили ідеї, яка, згідно з нашим переконанням, вела нас до істини шляхом життя науки і школи, то сподіваємось на те, що й потік часу не знесе її разом із нами”*.

Ідеї чесного служіння своєму народові є прикладом і для сучасного освітянського часу.

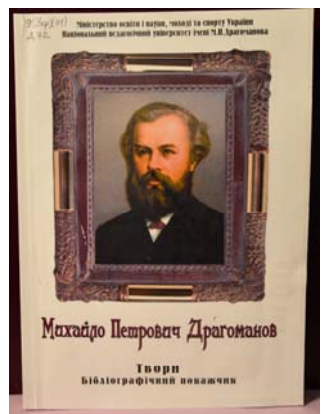
Михайлу Петровичу Драгоманову присвячені підготовлені в інформаційно-бібліографічному відділі покажчики:

19. Драгоманівська шевченкіана : драгоманознавчі студії та бібліографічні розвідки до 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка / М-во освіти і науки України; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова ; Наукова бібліотека ; [В. П. Андрущенко, В. Ф. Погребенник “Михайло Драгоманов : постать в інтер’єрі часу”, с. 5-29] ; упоряд. бібліог. покажчика **Н. І. Тарасова**, наук. ред. : В. Ф. Погребенник, **Л. В. Савенкова**; бібліогр. ред. : **Г. І. Шаленко**, **В. А. Зароднюк**; комп. склад. : **О. А. Кадіна**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. – 102 с. – До 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка.

20. Ідеї М. П. Драгоманова в дослідження вчених НПУ імені М. П. Драгоманова: бібліогр. покажчик / М-во освіти і науки України ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека ; упоряд. **Н. І. Тарасова** ; наук. ред. **Л. В. Савенкова**, бібліогр. ред. **О. А. Кадіна**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – Ч. 1. – 58 с., іл.

21. Драгоманов – історик : каталог виставки до 175-річчя від дня народження Михайла Петровича Драгоманова / М-во освіти і науки України; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова; Наукова бібліотека; [авт. вступ. статті **Ю. І. Левченко**: “М. П. Драгоманов як історик : віхи життя, основні праці, наукові погляди”, с. 3-7]; упоряд. бібліогр. покажчика **Н. І. Тарасова, Ю. І. Левченко** ; бібліогр. ред. : **Г. І. Шаленко**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – 137 с., портрет.
22. Драгоманов – філолог : каталог виставки до 175-річчя від дня народження Михайла Петровича Драгоманова / М-во освіти і науки України; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова; Наукова бібліотека; упоряд. : **Н. І. Тарасова, О. Л. Хархун** ; наук. ред. : **Ю. І. Левченко**; бібліогр. ред. : **Г. І. Шаленко**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – 81 с.
23. Драгоманов – філософ: бібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова; Наукова бібліотека; вступ. стаття : **Н. Г. Мозгова** ; упоряд. : **Н. І. Тарасова**, наук. і бібліогр. ред. : **Ю. І. Левченко**. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – 64 с., портрет. – Електронна версія.
24. Михайло Петрович Драгоманов. Твори: бібліографічний покажчик / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека; [В. П. Андрущенко, В. Ф. Погребенник “Михайло Драгоманов. Постать в інтер’єрі часу”, с. 5-29] ; упоряд. : **Н. І. Тарасова** ; наук. ред.: **В. Ф. Погребенник, Л. В. Савенкова**, бібліогр. ред. : **Г. І. Шаленко**, комп’ютерне

склад.: **О. А. Кадіна.** – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. – 168 с., портр.

25. Педагогічні ідеї М. П. Драгоманова : бібліографічні розвідки педагогічних праць / М-во освіти і науки, молоді та спорту України; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, [В. Андрущенко" Михайло Драгоманов в освітянському просторі України і Європи : історія і сучасність", с. 3-18], Наукова бібліотека;

упоряд. **Н. І. Тарасова**; наук. ред.: В. Ф. Погребенник, **Л. В. Савенкова**; бібліогр. ред. **Г. І. Шаленко.** – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. – Ч. 1. – 88 с., портрети.

Історія університету в біобібліографіях (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”)

Біобібліографія – один з відомих в історії розвитку бібліотечної справи і дуже розповсюджений в сучасній діяльності наукових бібліотек вид бібліографії. *“Вже сам термін доводить, – відзначає дослідник біобібліографії О. Яценко, – що йдеться про сполучення біографічних і бібліографічних відомостей. Біобібліографія об’єднує все, що пов’язано в літературі з життям і діяльністю окремих осіб і працею цілих професійних колективів. Від її максимальної повноти залежить об’єктивність наукових висновків і передбачень. Пріоритет біобібліографії в науковому дослідженні очевидний: центральною фігурою будь-якого наукового процесу є людина, її творчі надбання. В біобібліографії поєднуються детальні біографічні відомості про суб’єкт бібліографування і персональна бібліографія”.* На думку фахівців, біобібліографія – це, по суті, інтелектуальна візитівка творчої людини, чи то праці, створені ним самим, або написані про нього. За допомогою біобібліографічного показника можна не тільки легко зорієнтуватися у працях тієї чи іншої персони, але й простежити зміни творчих пріоритетів автора в різні роки.

Вчений університету – персона, яка яскраво представлена в даному особливому виді науково-бібліографічної продукції. Показники мають велику інформаційну цінність, а саме: акумулюють і зберігають відомості про творчість педагогічних кадрів, життя яких тісно пов’язане з навчальним закладом. Видання мають конкретні біографічні дані про науково-педагогічну і громадську діяльність певної особи наукового колективу, а також бібліографічну інформацію про його твори – персональний внесок в розвиток науки університету та його наукових шкіл.

Підготовка покажчиків є одним з напрямків діяльності інформаційно-бібліографічної служби НБ. В 1997 році, за пропозицією ректорату, було підготовлено перший персональний біобібліографічний покажчик. Він був присвячений ювілею ректора університету і мав назву : “Академік АПН України Микола Іванович Шкіль” [укл. бібліографії: Н. І. Тарасова; НПУ ім. М. П. Драгоманова. – К., 1997. – 50 с.; а у 2002, 2007, 2012-х роках підготовлені доповнені видання].

Наукові інтереси професора М. І. Шкіля пов'язані із розробками асимптотичних методів інтегрування диференціальних рівнянь та їх систем. За його підручниками навчаються багато поколінь студентів-математиків університету. Дослідження і книги вченого відзначені премією НАН України імені академіка М. М. Крилова, Державною премією в галузі науки і техніки України за 1996 рік, багатьма нагородами. В його науковому доробку понад 400 наукових праць, серед яких 10 монографій, 22 підручника. Змістовні науково-документальні нариси про педагогічну і громадську діяльність академіка М. Шкіля написали письменники

Д. Санжаревський, Г. Булах, професор Г. Волинка, його колеги-математики. В покажчику також надруковані автобіографічні повісті самого автора. У розділі “Життя у світлинах” – серія кольорових фотографій, які відображають всі етапи життєвого шляху: сім’я, друзі, колеги. Завершальним є розділ публікацій про М. І. Шкіля. Біобібліографічне видання зацікавило багатьох науковців. Підготовлено вже понад вісімдесят покажчиків заснованої серії “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова” про персоналії, життя і діяльність яких тісно пов’язані із життям та історією університету.

Традиційно покажчик цього жанру упорядниками будується за певними законами: це біографічний, фактографічний та бібліографічний блоки. Тобто в ньому обов’язково присутні – нарис або нариси життя і науково-педагогічної діяльності, основні дати життя та діяльності персони і, головне, хронологічний покажчик наукових праць науковця.

В електронній версії персоналії перш за все створюється низка підпорядкованих баз даних (нариси, художня автобіографія, покажчик праць вченого, покажчик праць його учнів – його наукову школу, список відгуків на його праці, література про життя і творчість, інтерв’ю, цитати з його праць, виступи, зустрічі тощо). “Інтегрування жанрових елементів [в покажчику] може нагадувати мозаїчне полотно, де в залежності від правильності і доцільності підбору кожного елемента створюється цілісна картина. Повинні бути заздалегідь продумані роль і функція кожного елемента, які надаватимуть посібнику належного спрямування і гармонійності”. Прикладом доцільності застосування різних елементів жанру біобібліографії, присвяченої професорам університету, є такі примірники, як Б. І. Андрусишин, С. П. Бевзенко, П. П. Хропко, Є. Ф. Соботович, О. П. Реєнт, М. І. Шут та ін.

Склад і структура покажчика формується, виходячи з усієї сукупності матеріалу з урахуванням загальної науково обґрунтованої методики складання бібліографічного

показчика. Зібраний укладачем масив інформації ретельно аналізується і обробляється. Опрацьовується матеріал, використовуючи інформаційні технології, а саме – можливості електронних баз даних Наукової бібліотеки (елемент “Працює в даній організації”), щорічні звітні списки публікацій кафедри, особисті контакти з персоною – об’єктом посібника.

Використовуються також біографічні та біобібліографічні словники і довідкові видання як на оптично-магнітних носіях так і на паперовій основі. Єдиною структурою по’єднані підготовлені у відділі показчики про відомих науковців університету: Г. О. Козачук, О. Г. Мороза, В. П. Сергієнка, В. К. Сидоренка, В. О. Жадька, І. Б. Чорного та ін. В даних показчиках використана традиційна структура: біографічний нарис, основні дати життя та діяльності, хронологічний перелік праць, література про нього, допоміжні показчики.

Основна увага біографічного нарису спрямована на відображення найбільш важливих і цікавих рис з життя вченого, його шлях до освіти і навчання, напрямки професійного становлення, педагогічної і громадської діяльності і пов’язаний з важливими періодами його життя, його найбільш відомими публікаціями.

Розділ основних дат життя та діяльності персони готується за даними особистості справи відділу кадрів, даних енциклопедій, біографічних довідників і словників, звітів та інших джерел і подається в хронологічному вигляді.

Розділ “Література про вченого” включає книги, біо- та бібліографічні показчики, статті, інформаційні матеріали про життя, наукову, науково-організаційну, педагогічну та громадську діяльність вченого. Розташування матеріалу подається в хронологічному порядку (література іноземними мовами подається в кінці року).

Друковані праці діяча вибудовуються хронологічними і тематичними рамками; хронологічні – це праці від першої публікації до публікацій року підготовки показчика. Тематичний – найбільш повне виявлення надрукованих

вченим праць: без територіальних, мовних, видових обмежень. При безпосередньому контакті з вченим основним джерелом для повного переліку його друкованих праць є список праць науковця (або з особистої справи, або звітів в науковому відділі), БД Наукової бібліотеки, каталоги і картотеки, прикнижна і пристатейна бібліографія в працях вченого, персональний та університетський сайти. Бібліографічні записи перевірюються *de visu*, оформлюються за відповідним державним стандартом, розташовуються в хронологічному порядку: рік видання, а в межах року використовується алфавітний перелік видань. Наявність хронологічного відображення матеріалу дає можливість простежити динаміку розвитку наукової думки вченого. В хронологічному ланцюгу найбільш повно відображаються різні види видань автора: книги, статті, тези, рецензії, архівні та неопубліковані матеріали, електронні продукти, депоновані рукописи, патенти тощо. У підготовлених Науковою бібліотекою покажчиках, присвячених науково-педагогічній діяльності М. Я. Плющ, В. П. Андрущенко, О. С. Падалки, Л. П. Вовк, Л. І. Мацько, А. Й. Капської, В. П. Беха, Ю. С. Рамського та ін. було обрано іншу схему, а саме – додатково подані переліки видів документів: монографії, підручники і навчальні посібники, енциклопедії, словники, довідники, методичні рекомендації, програми, концепції, дисертації, автореферати. У довідковому апараті біобібліографічного покажчика – передмова або коротка анотація, де подаються відомості про даного діяча, цільове та читацьке призначення покажчика, структура посібника; допоміжні покажчики – іменний покажчик (співавторів, редакторів, рецензентів тощо), алфавітний покажчик (заголовків праць). Допоміжні покажчики мають посилання до порядкового номера запису в хронологічному переліку друкованих праць вченого; за допомогою покажчиків полегшується пошук інформації і є можливість різноаспектно досягнути доробок об'єкта персоналії.

Біобібліографічні посібники належать до одного з цікавих та інформативних різновидів історико-наукових видань, які, як і всі інші види бібліографічних покажчиків, забезпечують інтелектуальний доступ до джерел знань. Вони є матеріалом для поглибленого вивчення наукової творчості вченого університету, його світогляду, динаміки формування досліджень в обраній ним галузі знань, його наукового оточення, доби, що впливала на науковий розвиток і діяльність особистості.

Цей жанр бібліографічного видання – безцінне джерело вивчення історії університетської науки і особи науковця, існування старих наукових шкіл та виникнення і функціонування нових. І головне – в них, крім максимально повного переліку друкованих праць вченого, накреслені факти його життя, науково-педагогічної і громадської діяльності, що дає можливість науковій молоді вивчати, читати, вчитись і наслідувати творчий досвід науковців минулого та продовжувати багаті наукові традиції педагогічного університету. Історія університету в біобібліографіях налічує понад 70 персоналій вчених:

26. Професор Володимир Іванович Андріяшин : біобібліографічний покажчик до 75-річчя від дня народження і 53-річчя науково-педагогічної діяльності в НПУ імені М. П. Драгоманова / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Інженерно-педагогічний інститут, Кафедра теорії та методики професійної підготовки ; Наукова бібліотека ; наук. ред. : **Л. В. Савенкова**, упоряд. : **Н. І. Тарасова**, **С. Г. Ліхван** ; бібліогр. ред. : **Г. І. Шаленко**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. – 42 с. – (Серія: “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

27. Богдан Іванович Андрусишин : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Інститут політології та права ; Наукова бібліотека ; наук. ред. : **Л. В. Савенкова**, упоряд. : **Н. І. Тарасова** ; бібліогр. ред. : **Г. І. Шаленко**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. – 172 с., портрети. – (Серія: “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).
28. Академік АПН України Віктор Петрович Андрущенко: біобібліографія / М-во освіти і науки України, АПН України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Ін-т вищої освіти, ДНПБ України, Т-во “Знання” України ; Наукова бібліотека ; відповід. за вип. **Е. В. Татарчук** ; упоряд. : Г. О. Козлакова, **Н. І. Тарасова**. – Київ : Знання України, 2003. – 36 с., портрет. – (Серія: “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”)

29. Віктор Петрович Андрущенко : біобібліографічний покажчик до 60-річчя від дня народження / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, [Наукова бібліотека] ; наук. ред. : **Л. В. Савенкова**, ред. : Л. Л. Макаренко, упоряд. : **Н. І. Тарасова**, бібліогр. ред. : **Г. І. Шаленко**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – 123 с. – (Серія: “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

30. Віктор Петрович Андрущенко : біобібліографічний покажчик друкованих праць за 1977-2012 роки / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, [Наукова бібліотека] ; наук. ред. : **Л. В. Савенкова**, упоряд. : **Н. І. Тарасова**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. – 90 с. – (Серія: “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

31. Віктор Петрович Андрущенко : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, [Наукова бібліотека] ; редкол. : О. В. Уваркіна, Л. Л. Макаренко, **Л. В. Савенкова** ; упоряд. : **Н. І. Тарасова**, бібліогр. ред. : **Г. І. Шаленко**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. – 249 с. – (Серія: “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

32. Ольга Володимирівна Бабкіна : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Факультет політології та права, Наукова бібліотека ; наук. ред. : Л. Л. Макаренко, **Л. В. Савенкова** ; упоряд. : **Н. І. Тарасова**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – 38 с. – (Серія: “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

33. Володимир Павлович Бех : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Факультет політології та права, Наукова бібліотека ; голов. ред. : Г. І. Волинка, відп. ред. А. А. Кравченко, Л. Л. Макаренко, уклад бібліогр. покажчика : **Л. В. Савенкова; Н. І. Тарасова.** – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – 174 с. – (Серія: “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).
34. Володимир Іванович Бондар – учитель учителів : до 80-річчя від дня народження та 60-річчя педагогічної, наукової та громадської діяльності / НАН України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Ін-т педагогіки і психології; О. В. Матвієнко, І. М. Шапошнікова, **Л. В. Савенкова**, Віт. І. Бондар. – Київ : ВД Едельвейс, 2016. – 312 с. – [Хронологічний покажчик друкованих праць, с. 233-261].
35. Михайло Якимович Брицин : біобібліографічний покажчик до 90-річчя від дня народження / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Інститут іноземної філології, Наукова бібліотека ; наук. ред. : **Л. В. Савенкова**, уклад бібліогр. покажчика : **Н. І. Тарасова** ; бібліогр. ред. : **І. В. Позднякова.** – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. – 62 с., іл. – (Серія: “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).
36. Професор Василь Михайлович Бровдій : біобібліографія до 70-річчя від дня народження / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека ; упоряд. **Н. І. Тарасова** ; відповід. за вип. **Е. В. Татарчук.** – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. – 58 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).
37. Професор Василь Михайлович Бровдій : до 75-річчя від дня народження : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека ; упоряд. **Н. І. Тарасова** ; за ред.

Л. В. Савенкової. – 2-ге вид. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. – 68 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

38. Василь Михайлович Бровдій : до 80-річчя від дня народження : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Факультет прир.-геогр. освіти та екології; Наукова бібліотека ; упоряд. **Н. І. Тарасова І. Л. Вегера** ; наук. ред. **Л. В. Савенкова.** – 3-є вид., допов. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – 77 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

39. Професор Людмила Петрівна Вовк : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Кафедра теорії та історії педагогіки ; Наукова бібліотека ; упоряд. **Н. І. Тарасова.** – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – 30 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

40. Професор Григорій Іванович Волинка : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, [Наукова бібліотека] ; наук. ред. **Л. В. Савенкова** ; упоряд. **Н. І. Тарасова** ; бібліогр. ред. : **Г. І. Шаленко.** – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – 40 с., портрет. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

41. Григорій Іванович Волинка : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Ін-т філософської освіти і науки, Кафедра філософії, [Наукова бібліотека]; наук. ред. **Л. В. Савенкова** ; упоряд. **Н. І. Тарасова** ; бібліогр. ред. : **Г. І. Шаленко.** – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова,

2014. – 104 с., портрет. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

42. Професор Іван Тихонович Горбачук: біобібліографія до 70-річчя від дня народження / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Бібліотека ; упоряд. бібліогр. покажчика : **Н. І. Тарасова, Г. І. Германчук.** – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2003. – 26 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

43. Професор Іван Тихонович Горбачук: біобібліографічний покажчик до 75-річчя від дня народження та 55-річчя науково-педагогічної діяльності / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека, Кафедра загальної фізики ; упоряд. : Ю. А. Мусієнко, В. В. Єфименко, **Н. І. Тарасова, Г. І. Шаленко-Германчук.** – 2-ге вид., доп. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. – 72 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

44. Іван Тихонович Горбачук: біобібліографічний покажчик до 80-річчя від дня народження та 65-річчя науково-педагогічної діяльності / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Бібліотека ; упоряд. бібліогр. покажчика : Ю. А. Мусієнко, В. В. Єфименко, **Н. І. Тарасова, Г. І. Шаленко-Германчук.** – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. – 150 с., портрети – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

45. Іван Тихонович Горбачук : біобібліографічний показчик до 85-річчя від дня народження та 65-річчя науково-педагогічної діяльності / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Бібліотека ; наук. ред. :

Ю. А. Мусієнко, В. В. Єфименко, упоряд. бібліогр. показчика : **Н. І. Тарасова, Г. І. Шаленко.** – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – 189 с., портрети – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

46. Сергій Семенович Горбенко : біобібліографічний показчик до 40-річчя науково-педагогічної діяльності в НПУ імені М. П. Драгоманова / Мін-во освіти і науки України ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Фак-т мистецтв імені Анатолія Авдієвського, Кафедра теорії та методики музичної освіти, хорового співу і диригування, Наукова бібліотека ; автор проекту і укладач **Н. І. Тарасова,** бібліографічні

редактори : **О. Л. Хархун, Г. І. Шаленко;** відповідальна за вип. **Л. В. Савенкова.** – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – 67 с., портрети – (Серія: “Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова”).

47. Наталія Василівна Гузій : біобібліографічний показчик до 25-річчя науково-педагогічної діяльності / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека, Кафедра педагогічної творчості ; упоряд. : К. В. Бабко, наук. ред. **Л. В. Савенкова.** – Київ : Вид-во НПУ імені

М. П. Драгоманова, 2012. – 49 с., портрети. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

48. Професор Володимир Олександрович Дорошкевич : біобібліографічний покажчик до 70-річчя від дня народження та 30-річчя науково-педагогічної діяльності / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Інститут філософської освіти та науки, кафедра філософії ; упоряд. : **Н. І. Тарасова**, наук. ред. **Л. В. Савенкова** ; бібліографічний

редактор **О. А. Кадіна**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. – 49 с., портрети. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

49. Іван Іванович Дробот : біобібліографічний покажчик до 60-річчя від дня народження і 35-річчя науково-педагогічної діяльності / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека, Інститут філософської освіти та науки, Кафедра історії та філософії освіти ; укладачі бібліографічного покажчика : **Л. В. Савенкова, Н. І. Тарасова** ; головний ред. В. М. Даниленко, відповідальні редактори : Т. А. Стоян, Л. Л. Макаренко. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – 159 с., портрети, фото. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

50. Володимир Борисович Євтух : біобібліографічне видання / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [допомога при виданні : **Л. Савенкової, Н. Тарасової, О. Пекур, Л. Макаренко**]. – Київ : Академвидав, 2010. – 454 с.

51. Матеріали наукової етносоціологічної школи професора Володимира Євтуха 2011-2012 / НПУ імені М. П. Драгоманова, Ін-т соціології психології та соціальних комунікацій ; упоряд. **Л. В. Савенкова**. – Київ, 2012. – 178 с.

52. Володимир Євтух у інформаційно-комунікаційному просторі: наукові та політико-громадські активності =Volodymyr Yevtukh in Informative and Communicative Space: Scientific, Political and Civic Activities / уклад.: **Людмила Савенкова**, Володимир Крячко. – Київ, 2012. – 248 с.

53. Професор Віктор Олексійович Жадько : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека ; упоряд. : **Н. І. Тарасова**, **Г. І. Германчук**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2007. – 28 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

54. Мирослав Іванович Жалдак : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Інститут інформатики ; Наукова Бібліотека ; упоряд. бібліогр. покажчика **О. С. Антоненко**, бібліогр. ред. **Н. І. Тарасова** ; наук. ред. **Л. В. Савенкова**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – 100 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

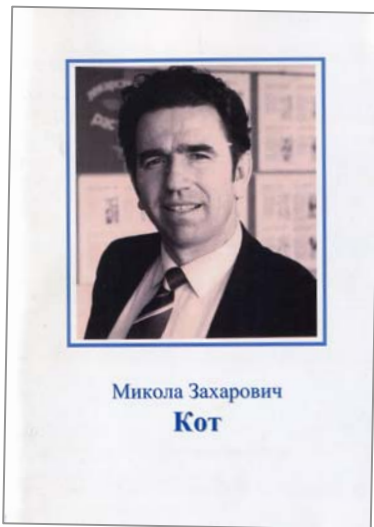

55. Олена Олександрівна Ісаєва : біобібліографічний покажчик до 50-річчя від дня народження / Мін-во освіти і науки України ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Факультет іноземної філології, Кафедра методики викладання світової літератури, Наукова бібліотека; автор проекту і укладач **Н. І. Тарасова**, бібліографічний редактор **Г. І. Шаленко** ; відповідальна за вип. **Л. В. Савенкова**. – Київ : Вид-во НПУ ім.

- М. П. Драгоманова, 2017. – 88 с., портрети. – (Серія: “Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова”).
56. Професор Алла Йосипівна Капська : біобібліографічний покажчик до 70-річчя від дня народження та 45-річчя науково-педагогічної діяльності / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Інститут соціальної роботи та управління, Кафедра соціальної педагогіки; упоряд.: **Н. І. Тарасова**, наук. ред. **Л. В. Савенкова**. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – 122 с. – (Серія: “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).
57. Жанна Валентинівна Клименко : біобібліографічний покажчик до 50-річчя від дня народження/ Мін-во освіти і науки України; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Факультет іноземної філології, Кафедра методики викладання світової літератури, Наукова бібліотека; автор проекту і укладач **Н. І. Тарасова**, бібліографічний редактор **Г. І. Шаленко**; відповідальна за вип. **Л. В. Савенкова**. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2017. – 71 с., портрети. – (Серія: “Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова”).
58. Професор Ганна Олександрівна Козачук : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека; [вступ. ст. Н. П. Гальони]; упоряд. **Н. І. Тарасова**. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2005. – 26 с., портрет. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).
59. Ігор Анатолійович Коляда : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Інститут історичної освіти, Кафедра методики навчання суспільних дисциплін і гендерної освіти, Наукова бібліотека; наук. ред. **Л. В. Савенкова**, упоряд. бібліографічного покажчика **Н. І. Тарасова**, Бібліогр. ред. **О. В. Гуськова**, **Г. І. Шаленко**. – Київ : Вид-во

НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2014. – 126 с., портрети. – (Серія: “Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова”).

60. Микола Савич Корець: біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Інженерно-педагогічний інститут, Наукова бібліотека; наук. ред. Л. Л. Макаренко, **Л. В. Савенкова**; упорядник **Н. І. Тарасова**. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. – 124 с. – Серія: “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”.

61. Микола Захарович Кот: біобібліографічний покажчик до 70-річчя від дня народження та 40-річчя науково-педагогічної діяльності / М-во освіти і науки, молоді та спорту України; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Ін-т корекційної педагогіки та психології; Наукова бібліотека; упорядник бібліографічного покажчика **Н. І. Тарасова**, наук. ред. **Л. В. Савенкова**, бібліогр. ред.

О. А. Кадіна, Г. І. Шаленко. – К.: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. – 58 с., портрет. – (Серія: “Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова”).

62. Український подвижник і літератор: біобібліографічний покажчик до 150-річчя від дня народження Володимира Леонтовича / М-во освіти і науки України; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Факультет укр. філології та літ. творчості імені А. С. Малишка, Кафедра української літератури, Наукова бібліотека; редколегія: О. В. Леонтович, **Ю. І. Левченко**, Л. Л. Макаренко, **Л. В. Савенкова**; наук. ред. В. Ф. Погребенник, упорядники: **Н. І. Тарасова**, О. В. Леонтович; бібліогр. ред. **Г. І. Шаленко, Ю. І. Левченко, О. Л. Хархун.** – Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2016. – 99 с., портрет.

63. Андрій Самійлович Малишко (1912-1970 рр.) : каталог виставки до 105-річчя поета / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека ; наук. ред. **Ю. І. Левченко**, упоряд. бібліографічного покажчика **Н. І. Тарасова**, бібліогр. ред. **Г. І. Шаленко**, **О. Л. Хархун**. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2016. – 53 с., портрет.
64. Академік АПН України, заслужений професор університету Любов Іванівна Мацько : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека ; упоряд. **Н. І. Тарасова**, бібліогр. ред. **Г. І. Шаленко**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. – 63 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).
65. Леся Федорівна Мірошниченко : біобібліографічний покажчик до 70-річчя від дня народження / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Інститут іноземної філології, Наукова бібліотека ; наук. ред. : **Л. В. Савенкова**, ред. бібліографічного покажчика **Н. І. Тарасова**, упоряд. : Ж. В. Клименко. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. – 44 с., портрети. – (Серія: “Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова”).
66. Наталія Григорівна Мозгова: біобібліографічний покажчик до 55-річчя від дня народження та 30-річчя в НПУ імені М. П. Драгоманова / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Ін-т філософської освіти і науки, Кафедра філософії, Наукова бібліотека ; упоряд. **Н. І. Тарасова**, наук. ред. **Л. В. Савенкова**, бібліографічна редакція : **Г. І. Шаленко**, **О. А. Кадіна**. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. – 79 с. – (Серія : “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

67. Академік АПН України Олексій Григорович Мороз : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драго-манова, Наукова бібліотека ; упоряд. **Л. В. Савенкова**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2005. – 24 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).
68. Професор Світлана Сергіївна Морозюк : біобібліографічний покажчик до 80 річчя від дня народження / М-во освіти і науки України; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Факультет природничо-географічної освіти та екології, Кафедра біології, Наукова бібліотека ; упоряд. **Н. І. Тарасова** ; наук. ред. С. М. Білявський, Н. М. Журавель, О. В. Гончаренко ; відповід. за вип. **Л. В. Савенкова**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – 77 с. – (Серія: “Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова”).
69. Василь Васильович Обозний : біобібліографічний покажчик до 45 річчя науково-педагогічної діяльності / М-во освіти і науки України; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Факультет природничо-географічної освіти та екології, Кафедра туризму, Наукова бібліотека ; упоряд. **Н. І. Тарасова** ; редколегія : Л. Л. Макаренко, **Л. В. Савенкова**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – 114 с. – (Серія: “Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова”).
70. Олег Семенович Падалка: біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Кафедра теорії та історії педагогіки, Наукова бібліотека ; упоряд. **Н. І. Тарасова**, наук. ред. **Л. В. Савенкова**, бібліогр. ред. **Г. І. Шаленко**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – 40 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

71. Олег Семенович Падалка: біобібліографічний покажчик до 60-річчя від дня народження та 30-річчя науково-педагогічної діяльності / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Кафедра теорії та історії педагогіки, Наукова бібліотека ; [В. П. Андрущенко : “Творець власної долі” 6 до 60-річчя від дня народження О. С. Падалки, с. 3-4; І. Т. Горбачук : “Вчений, педагог, талановитий менеджер, с. 5-10] ; упоряд. **Н. І. Тарасова**, наук. ред. **Л. В. Савенкова**, бібліогр. ред. **О. А. Кадіна**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. – 103 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).
72. Петько Людмила Василівна : біобібліографічний покажчик до 60-річчя від дня народження та 40-річчя науково-педагогічної діяльності / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Факультет іноземної філології, Кафедра іноземної філології; упоряд. бібліогр. покажчика **Н. І. Тарасова** ; бібліогр. ред. **Г. І. Шаленко, О. Л. Хархун**. – Київ : ТОВ “Талком”, 2017. – 87 с. – (Серія: “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).
73. Марія Максимівна Підтиченко : біографічний нарис / М-во освіти і науки України; Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова [та ін.] наук. ред. : **Л. В. Савенкова**, консультанти : Т. Ю. Кириченко, В. І. Підтиченко; упоряд. : **Н. І. Тарасова**, літ. ред. : **Л. М. Стеблина**, комп’ютер. макет : **В. Г. Шкамерда**. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2017. – 70 с. – (Серія: “Ректори НПУ ім. М. П. Драгоманова”).

74. Професор Марія Яківна Плющ : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека ; [авт. вступ. ст. Г. О. Козачук] ; упоряд. **Н. І. Тарасова**, відповід. за вип.

- Е. В. Татарчук.** – Киев, 2005. – 30 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).
75. Володимир Федорович Погребенник: біобібліографічний покажчик до 60-річчя від дня народження та 35-річчя науково-педагогічної діяльності в НПУ імені М. П. Драгоманова / М-во освіти і науки України; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова Інститут української філології та літ. творчості ім. А. Малишка, Кафедра укр. філології, Наукова бібліотека; наук. ред. **Л. В. Савенкова**, упоряд. бібліогр. покажчика **Н. І. Тарасова**, бібліогр. ред. **Г. І. Шаленко**. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2014. – 122 с., портрети. – (Серія: “Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова”).
76. Віталій Петрович Покась : біобібліографічний покажчик до 60-річчя від дня народження та 30-річчя науково-педагогічної діяльності / М-во освіти і науки України; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова [та ін.] ; упоряд. бібліогр. покажчика **Н. І. Тарасова** ; наук. ред. Л. П. Покась ; бібліогр. ред. **О. Л. Хархун**, **Г. І. Шаленко** ; відповід. за вип. **Л. В. Савенкова**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – 87 с. – (Серія: “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).
77. Микола Вікторович Працьовитий: біобібліографічний покажчик до 50-річчя від дня народження / Міністерство освіти і науки України; Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова та ін.; редактор бібліографічного покажчика і допов. **Н. І. Тарасова**. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2014. – 60 с., портрети. – (Серія: “Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова”). – Електронна версія.
78. Юрій Савіянович Рамський : біобібліографічний покажчик до 75-річчя від дня народження та 50-річчя науково-педагогічної діяльності в НПУ імені М. П. Драгоманова / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т

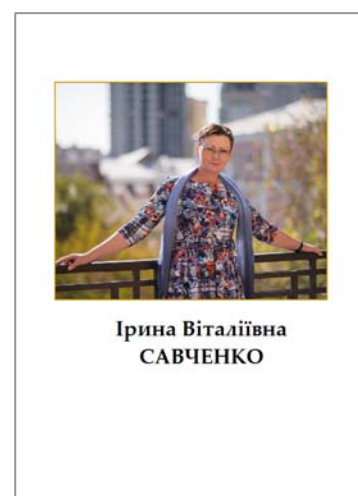
ім. М. П. Драгоманова, Факультет інформатики, Наукова бібліотека; упоряд. бібліогр. покажчика **Н. І. Тарасова**, наук. ред. І. А. Твердохліб, бібліогр. ред. **Г. І. Шаленко**, **О. Л. Хархун**; авт. статей: В. П. Андрущенко, В. Ю. Биков, А. М. Ломакович, І. А. Твердохліб, М. І. Жалдак. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – 130 с. – Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”.

79. Член-кореспондент НАН України Олександр Петрович Реєнт: біобібліографічний покажчик / НАН України, Інститут історії України; [авт. вступ. ст. О. Є. Лисенко]; упоряд.: **Н. І. Тарасова**, **Г. І. Германчук**. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2005. – 89 с.

80. Володимир Леонідович Савельєв: біобібліографічний покажчик до 70-річчя від дня народження / М-во освіти і науки України; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова; упоряд. бібліогр. покажчика **Н. І. Тарасова**; відповід. ред. Д. Б. Свириденко; наук. ред.: Л. Л. Макаренко, **Л. В. Савенкова**. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – 43 с., портрети. – (Серія: “Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова”).

81. Ірина Віталіївна Савченко: біобібліографічний покажчик до 55-річчя від дня народження / М-во освіти і науки України; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова [та ін.]; наук. ред. **Л. В. Савенкова**; упоряд. бібліогр. покажчика **Н. І. Тарасова**. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – 59 с., портрет. – Серія: “Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова”.

82. Володимир Петрович Сергієнко: біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Бібліотека ; упоряд. **Н. І. Тарасова**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2004. – 33 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).
83. Володимир Петрович Сергієнко: біобібліографічний покажчик до 60-річчя від дня народження та 40-річчя науково-педагогічної діяльності / М-во освіти і науки України; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Ін-т інформатики; [В. П. Андрущенко “Вчений педагог, громадський діяч”, с. 4-5]; наук. ред. **Л. В. Савенкова**, упоряд. Л. О. Кухар, упоряд. бібліогр. покажчика **Н. І. Тарасова**, бібліогр. ред. **Г. І. Шаленко**. – 2-е вид., допов. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2014. – 128 с., портрети, фото. – (Серія: “Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова”).
84. Член-кореспондент Академії педагогічних наук України Віктор Костянтинівич Сидоренко : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека; упоряд. **Н. І. Тарасова**, **Г. І. Шаленко**. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2006. – 28 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).
85. Володимир Миколайович Синьов: біобібліографічний покажчик до 70-річчя від дня народження / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека; наук. ред. **Л. В. Савенкова**, упоряд. **Н. І. Тарасова**, бібліогр. ред. **Г. І. Шаленко**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. – 62 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

86. Володимир Дмитрович Сиротюк : біобібліографічний покажчик до 25-річчя науково-педагогічної діяльності в НПУ імені М. П. Драгоманова / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Фізико-математичний факультет, Кафедра теорії та методики навчання фізики та астрономії, Бібліотека ; наук. ред. **Л. В. Савенкова**, упоряд. бібліогр.

Володимир Дмитрович
СИРОТЮК

покажчика **Н. І. Тарасова**, бібліогр. ред. **Г. І. Шаленко**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – 54 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

87. Зінаїда Іванівна Слєпкань : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, фізико-математичний факультет, Наукова б-ка ; редкол. : Л. Л. Макаренко, О. К. Сусол, В. О. Швець, О. Є. Волянська, С. Ю. Мазур ; наук. ред. : Л. Л. Макаренко, **Л. В. Савенкова**, В. О. Швець; бібліогр. ред. **Г. І. Шаленко**; упоряд. **Н. І. Тарасова**. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2016. – 106 с., портрети. – (Серія: “Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова”).

88. Олександр Олександрович Сушко : біобібліографічний покажчик до 60-річчя від дня народження / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Інститут історичної освіти, Наукова бібліотека ; упоряд. : **Н. І. Тарасова**, **О. В. Гуськова**, бібліогр. ред. **О. А. Кадіна**, наук. ред. **Л. В. Савенкова**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. – 43 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

89. Людмила Петрівна Сущенко : біобібліографічний покажчик до 55-річчя від дня народження / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Інститут фізичного виховання та спорту, Кафедра фізичної реабілітації; наук. ред. **Л. В. Савенкова**, упоряд. бібліографічного покажчика **Н. І. Тарасова**. – Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. – 96 с., портрети. – (Серія: “Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова”).
90. Петро Макарович Чернега : біобібліографічний покажчик до 65-річчя від дня народження і 35-річчя науково-педагогічної діяльності / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Інститут історичної освіти, Наукова бібліотека ; упоряд. В. І. Луцкай, ред. бібліогр. покажчика **Н. І. Тарасова**. – Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. – 44 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).
91. Іван Борисович Чорний: до 75-річчя від дня народження : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Інститут природничо-географічної освіти та екології, Наукова бібліотека ; наук. ред. : М. З. Кот; упоряд. **Н. І. Тарасова**. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009. – 34 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).
92. Іван Борисович Чорний : біобібліографічний покажчик до 80-річчя від дня народження / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Інститут природничо-географічної освіти та екології, Кафедра ботаніки, Наукова бібліотека ; наук. ред. : С. М. Білявський, І. М. Єжель, ред. О. В. Гончаренко ; упоряд. **Н. І. Тарасова**. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2014. – 57 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

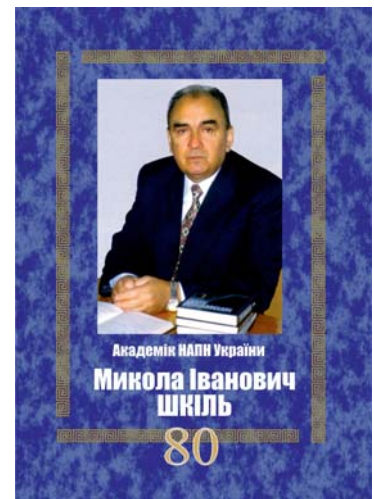

93. Василь Олександрович Швець : біобібліографічний покажчик до 65-річчя від дня народження та 47-річчя науково-педагогічної діяльності / наук. ред. : **Л. В. Савенкова** ; упоряд. **Н. І. Тарасова**, С. Ю. Мазур, Л. В. Швець ; бібліогр. ред. : **Г. І. Шаленко**, **О. А. Кадіна** ; [В. П. Андрущенко “Науковець з душею поета”, с. 3-4] ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. – 171 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

94. Академік АПН України Микола Іванович Шкіль. 65 років: біобібліографія / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, [Наукова бібліотека] ; [авт. вступ. ст. : Д. Санжаревський, О. Гончаренко, с. 5-19] ; уклад. **Н. І. Тарасова**, ред. О. М. Нечипоренко. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 1997. – 50 с.

95. Академік АПН України Микола Іванович Шкіль: нарис про життя і діяльність : бібліографічний покажчик праць до 70-річчя / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, [Наукова бібліотека] ; [автори вступ. ст. : Ю. М. Березанський, В. С. Королук, Ю. О. Митропольський, А. М. Самойленко, І. В. Скрипник, Г. І. Булах] ; уклад. бібліографічного покажчика **Н. І. Тарасова** ; ред. : П. Гвоздецький, **Е. Татарчук**, О. Макаренко. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2002. – 75 с.

96. Академік АПН України Микола Іванович Шкіль: нарис про життя і діяльність : бібліографічний покажчик праць до

- 75-річчя / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, [Наукова бібліотека]; [автори ст.: В. П. Андрущенко, Ю. М. Березанський, В. С. Королук, Ю. О. Митропольський, А. М. Самойленко, Г. І. Волинка, Г. І. Булах]; уклад. **Н. І. Тарасова**, О. П. Симоненко; ред.: П. Гвоздецький, **Е. Татарчук**, О. Макаренко. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2007. – 130 с., +фотоальбом.
97. Микола Іванович Шкіль: біобібліографічний покажчик до 80-річчя від дня народження / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека; [автори ст.: В. П. Андрущенко, В. С. Королук, І. О. Луковський, О. П. Симоненко, М. О. Перестюк, М. В. Працьовитий, В. П. Яковець, Г. І. Волинка, Г. І. Булах, А. Н. Паламаренко, А. Демиденко, П. В. Дмитренко, Г. О. Грищенко, Г. М. Торбін, Т. В. Колесник, М. І. Жалдак, М. І. Шут, В. О. Швець, О. О. Сушко, В. І. Гончаров, І. І. Старун, В. Г. Бевз, В. Воловенко, О. Г. Ярошенко] упоряд. **Н. І. Тарасова**, відповід. ред. **Л. В. Савенкова**. – 4-е вид., допов. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. – 232 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).
98. Іван Іванович Шкурко : біобібліографічний покажчик до 50-річчя науково-педагогічної діяльності в НПУ імені М. П. Драгоманова / М-во освіти і науки України; НПУ імені М. П. Драгоманова ; упоряд. : **Н. І. Тарасова**. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018. – 72 с. – (Серія: “Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова”). – Електронна версія.
99. Микола Іванович Шут: біобібліографічний покажчик [Член-кореспондент АПН України] / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека, Кафедра загальної фізики; упоряд. **Н. І. Тарасова**, відповід. за вип. **Е. В. Татарчук**; комп’ютерна коректура **О. В. Пекур**. – Київ : Вид-во НПУ

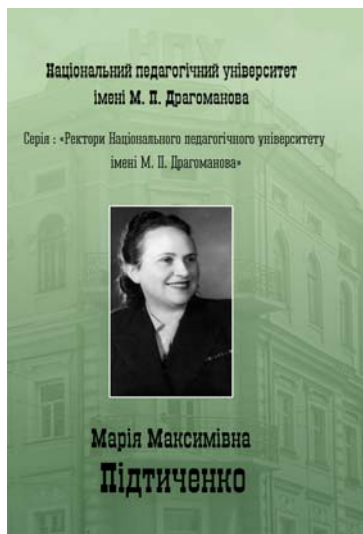
імені М. П. Драгоманова, 2006. – 86 с., фото. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

100. Друковані праці академіка Національної академії педагогічних наук України, професора М. І. Шута / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Фізико-математичний інститут, Кафедра загальної та прикладної фізики; [упоряд. **Н. І. Тарасова**]. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. – 59 с.
101. Микола Іванович Шут : біобібліографічний покажчик з нагоди 50-річчя науково-педагогічної діяльності в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова. – 2-ге вид., перероб. і допов. / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Фізико-математичний інститут, Кафедра загальної та прикладної фізики, Наукова бібліотека; упоряд. **Н. І. Тарасова** ; наук. ред. **Л. В. Савенкова** ; бібліогр. ред. **В. А. Зароднюк** ; [В. П. Андрущенко “Науковець і педагог”, с. 5-7]. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. – 148 с., фото. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).
102. Ольга Григорівна Ярошенко : біобібліографічний покажчик : до 60-річчя від дня народження та 20-річчя науково-педагогічної діяльності в НПУ ім. М. П. Драгоманова / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Інститут природничо-географічної освіти та екології, Наукова бібліотека ; упоряд. **Н. І. Тарасова**, наук. ред. **Л. В. Савенкова**, бібліогр. ред. **О. А. Кадіна**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. – 114 с., портрети, фото. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”).

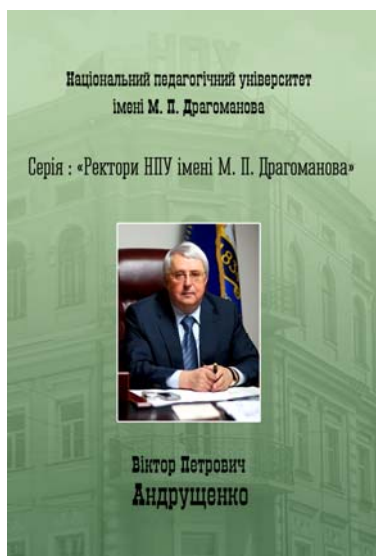
103. Сергій Микитович Яшанов : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова; наук. ред. **Л. В. Савенкова**, Л. Л. Макаренко. упоряд. бібліографічного покажчика **Н. І. Тарасова**. – Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018. – 60 с., портрети. – (Серія: “Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова”). – [Електронний версія].

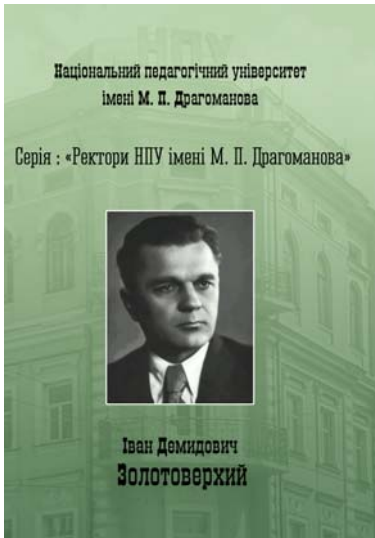
Біографічні нариси серії “Ректори Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова”

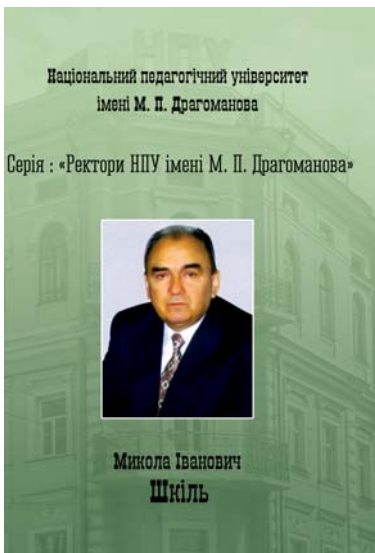
104. Марія Максимівна Підтиченко : біографічний нарис / Мін-во освіти і науки України ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова [та ін.] ; наук. ред. **Л. В. Савенкова** консультанти : Т. Ю. Кириченко, В. І. Підтиченко; бібліогр. ред. списку літ.: **Г. І. Шаленко, О. Л. Хархун** ; упорядник **Н. І. Тарасова** ; літ. ред. Л. М. Стеблина ; комп'ютерний макет: **А. Марієнко, В. Шкамерда**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – 70 с., портрети. – (Серія: ректори НПУ ім. М. П. Драгоманова”).

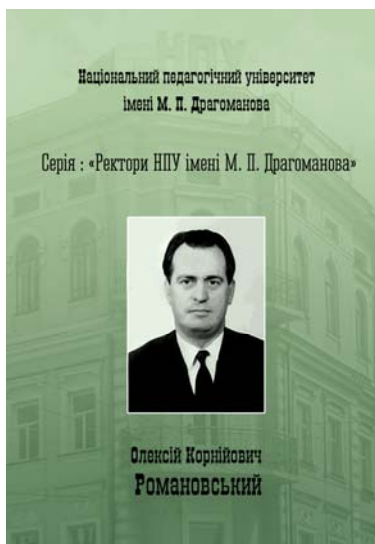
105. Віктор Петрович Андрущенко : біографічний нарис / М-во освіти і науки України ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова [та ін.] ; наук. ред. **Л. В. Савенкова** ; упорядник **Н. І. Тарасова** ; бібліогр. ред. списку літ.: **Г. І. Шаленко** ; комп'ютерний макет: **О. Марієнко, В. Шкамерда**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – 80 с., портрети. – (Серія: “Ректори НПУ ім. М. П. Драгоманова”). – Електронна версія.

106. Іван Демидович Золотоверхий: біографічний нарис / М-во освіти і науки України; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова [та ін.]; наук. ред. **Л. В. Савенкова**; автор біографічної статті Інна Золотоверха; упорядник **Н. І. Тарасова**; бібліографічний ред. списку літ.: **Г. І. Шаленко**; комп'ютерний макет: **О. Марієнко, В. Шкамерда**. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – 50 с., портрети. – (Серія: “Ректори НПУ ім. М. П. Драгоманова”). – Електронна версія.

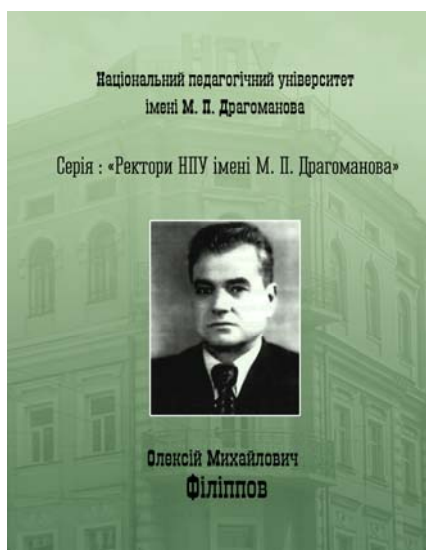

107. Микола Іванович Шкіль: біографічний нарис / М-во освіти і науки України; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова [та ін.]; наук. ред. **Л. В. Савенкова**; упорядник **Н. І. Тарасова**; бібліографічний ред. списку літ.: **Г. І. Шаленко**; комп'ютерний макет: **О. Марієнко, В. Г. Шкамерда**. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – 40 с., портрети. – (Серія: “Ректори НПУ ім. М. П. Драгоманова”). – Електронна версія.

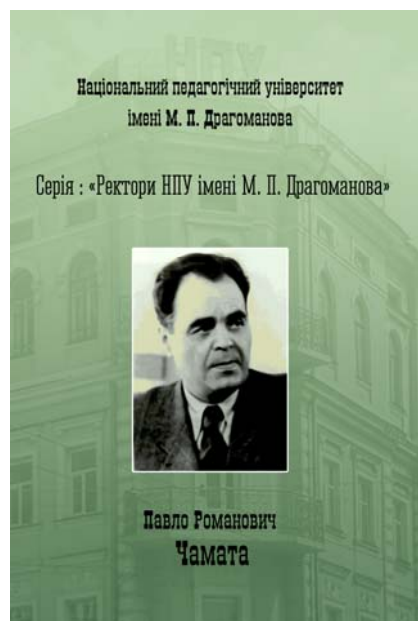

108. Олексій Корнійович Романовський: біографічний нарис / М-во освіти і науки України; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова [та ін.]; наук. ред. **Л. В. Савенкова**; упорядник **Н. І. Тарасова**; бібліографічний ред. списку літ.: **Г. І. Шаленко**; комп'ютерний макет: **О. Марієнко, В. Г. Шкамерда**. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – 42 с.,

портрети. – (Серія: “Ректори НПУ ім. М. П. Драгоманова”). – Електронна версія.

109. Олексій Михайлович Філіппов: біографічний нарис / М-во освіти і науки України ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова [та ін.] ; наук. ред. **Л. В. Савенкова** ; упорядник **Н. І. Тарасова** ; бібліогр. ред. списку літ. : **Г. І. Шаленко** ; комп'ютерний макет : **О. Марієнко, В. Шкамерда**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – 45 с., портрети. – (Серія: “Ректори НПУ ім. М. П. Драгоманова”). – Електронна версія.

110. Павло Романович Чамата : біографічний нарис / М-во освіти і науки України ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова [та ін.] ; наук. ред. **Л. В. Савенкова**; упорядник **Н. І. Тарасова** ; бібліогр. ред. списку літ. : **Г. І. Шаленко** ; комп'ютерний макет : **О. Марієнко, В. Г. Шкамерда**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – 64 с., портрети. – (Серія: “Ректори НПУ ім. М. П. Драгоманова”). – Електронна версія.

Українська педагогічна бібліографія

Робота над бібліографічним покажчиком “Вища школа на шляху перебудови. 1985-1989 рр.” дала поштовх до розробки педагогічних тем у науковій бібліографії відділу. З набуттям Незалежності України в бібліотеці розпочали новий бібліографічний проект – підготовку науково-допоміжного покажчика-щорічника “Українська педагогічна бібліографія” – надійного путівника в інформаційному просторі, так назвали його науковці університету, що охоплює документальний потік з проблем освіти і педагогічної науки, виданої в Україні. Роботу спрямовано на підтримку Державної національної програми “Освіта” (Україна XXI століття), тому що акумулює, зберігає і розповсюджує педагогічну інформацію, необхідну як для впровадження цієї програми, так і в повсякденній педагогічній діяльності студентів, вчителів, науковців-дослідників освітянської галузі.

Відбір матеріалу розпочали з 1990 року. Джерельною базою стали інформаційні видання Книжкової палати України, ресурси провідних бібліотек Києва і книжковий фонд бібліотеки НПУ ім. М. П. Драгоманова; представлені також наукові психолого-педагогічні збірники вузів. Систематизовано матеріал за спеціально розробленою схемою, яка включала нормативні документи, питання педагогіки дошкільного, шкільного і вузівського виховання і навчання, результати науково-педагогічної діяльності в Україні (дисертації) тощо. Покажчик відображає розвиток педагогічної науки та організації освіти України і розрахований на освітянську спільноту педагогічних вузів країни.

111. Українська педагогічна бібліографія : покажчик літератури / М-во освіти України, КДПІ імені М. П. Драгоманова, Бібліотека ; уклад. : **Н. І. Тарасова, Е. В. Татарчук** ; наук. консультант О. Г. Мороз ; ред.-бібліограф **Л. О. Денисенко**. – К., 1992. – Вип. 1 : 1990. – 164 с.
112. Українська педагогічна бібліографія : покажчик літератури / М-во освіти України, КДПІ імені М. П. Драгоманова, Бібліотека ; уклад. : **Н. І. Тарасова, Е. В. Татарчук** ; наук. консульт. О. Г. Мороз ; ред.-бібліограф **Л. О. Денисенко**. – К., 1993. – Вип. 2 : 1991. – 164 с.
113. Українська педагогічна бібліографія : покажчик літератури / М-во освіти України, Укр. держ. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Бібліотека ; уклад. : **Н. І. Тарасова, Е. В. Татарчук** ; наук. консульт. О. Г. Мороз ; ред.-бібліограф **Л. О. Денисенко**. – К., 1994. – Вип. 3 : 1992. – 174 с.

114. Українська педагогічна бібліографія : покажчик літератури / М-во освіти України, Укр. держ. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека ; уклад. : **Н. І. Тарасова, Е. В. Татарчук** ; наук. консульт. О. Г. Мороз ; ред.-бібліограф **Л. О. Денисенко**. – К., 1994. – Вип. 4 : 1993. – 186 с.
115. Українська педагогічна бібліографія : покажчик літератури / М-во освіти України, Укр. держ. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека ; уклад. : **Н. І. Тарасова, Е. В. Татарчук**. – К. : УДПУ, 1997. – Вип. 5 : 1994. – 205 с. – До 75-річчя УДПУ ім. М. П. Драгоманова.
116. Українська педагогічна бібліографія : покажчик літератури / М-во освіти України, [Укр. держ. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека] ; уклад. : **Н. І. Тарасова, Е. В. Татарчук** ; ред. : **Г. І. Германчук, О. В. Пекур, І. В. Позднякова, І. Б. Трикозенко**. – К., 1999. – Вип. 6 : 1995. – 227 с.
117. Українська педагогічна бібліографія : покажчик літератури / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека ; уклад. : **Н. І. Тарасова, Е. В. Татарчук** ; наук. консульт. : Л. П. Вовк ; комп'ютерний набір : **О. В. Пекур**. – К., 2000. – Вип. 7 : 1996. – 200 с.
118. Українська педагогічна бібліографія : покажчик літератури / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Бібліотека ; вип. підготували : **Н. І. Тарасова, Е. В. Татарчук** ; наук. консульт. : Л. П. Вовк ; комп'ютерний набір : **Н. А. Заславець, О. В. Пекур**. – К., 2003. – Вип. 8 : 1997. – 205 с.
119. Українська педагогічна бібліографія : покажчик літератури / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека ; уклад. : **Н. І. Тарасова, Е. В. Татарчук** ; наук. консульт. : Л. П. Вовк ;

- комп'ютерний набір : **О. В. Пекур.** – К., 2006. – Вип. 9 : 1998. – 190 с.
120. Українська педагогічна бібліографія : покажчик літератури / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека ; укладачі : **Н. І. Тарасова, Г. І. Шаленко** ; наук. ред. : Л. П. Вовк. – К., 2008. – Вип. 10 : 1999. – 220 с.
121. Українська педагогічна бібліографія : покажчик літератури / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека ; уклад. : **Н. І. Тарасова, Г. І. Шаленко.** – К., 2009. – Вип. 11 : 2000. – 488 с.
122. Українська педагогічна бібліографія : покажчик літератури / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека ; уклад. : **Н. І. Тарасова, Г. І. Шаленко** ; бібліогр. ред. **Л. В. Савенкової** ; комп'ютерний набір: **О. С. Антоненко, О. С. Крайник, І. В. Позднякова, І. Б. Трикозенко, Л. А. Гончаренко, Л. С. Бодрова** [та ін.] ; комп'ютерне ред. : **О. В. Пекур.** – К., 2009. – Вип. 12 : 2001. – 337 с.
123. Українська педагогічна бібліографія : покажчик літератури / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека ; уклад. : **Н. І. Тарасова, Г. І. Шаленко** ; бібліогр. ред. **Л. В. Савенкової** ; комп'ютерний набір: **О. С. Антоненко, О. С. Крайник, І. В. Позднякова, І. Б. Трикозенко, Л. А. Гончаренко, Л. С. Бодрова** [та ін.] ; комп'ютерне ред. : **О. В. Пекур, Т. С. Некрасова.** – К., 2009. – Вип. 13 : 2002. – 559 с.
124. Українська педагогічна бібліографія : покажчик літератури / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека ; уклад. : **Н. І. Тарасова, Г. І. Шаленко**, бібліогр. ред. : **Л. В. Савенкова**, комп'ютерний набір : **О. С. Антоненко, О. С. Крайник,**

І. В. Позднякова, І. Б. Трикозенко, Л. А. Гончаренко та ін. ; комп'ютерне ред. : О. В. Пекур, Т. С. Некрасова. – К., 2009. – Вип. 14 : 2003. – 533 с.

125. Українська педагогічна бібліографія : покажчик літератури / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека; упоряд.: **Н. І. Тарасова, Г. І. Шаленко.** – К., 2008. – Вип. 15 : 2004. – 471 с.
126. Українська педагогічна бібліографія : покажчик літератури / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека; упоряд.: **Н. І. Тарасова, Г. І. Шаленко.** – К., 2010. – Вип. 16 : 2005. – 470 с. – Електронна версія

Рекомендаційні бібліографічні покажчики

127. Великий подвиг советского народа : указатель публикаций за 1987–1989 гг. / АН УССР, Ин-т філософії, Отд. науч. информации по обществ. наукам ; Библиотека Киев. гос. пед. ин-та им. А. М. Горького ; сост. : **А. С. Чачко, Г. И. Германчук, Н. И. Тарасова.** – Київ, 1990. – 25 с.
128. Вища школа на шляху перебудови. 1985-1988 рр. : бібліографічний покажчик / АН УРСР, Ін-т філософії, Відділ наук. інформації з сусп. наук ; КДПІ ім. О. М. Горького, Наукова бібліотека ; уклад. **Н. І. Тарасова, А. С. Чачко** ; відповід. ред. Ю. В. Сиволоб, ред. М. П. Кодак. – Київ, 1989. – 75 с.
129. Дошкільна освіта як складова системи безперервної освіти України (1991-2005) : науково-допоміжний покажчик / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, Ін-т проблем виховання ; Наукова бібліотека Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова ; [упоряд. : Л. О. Пономаренко, А. А. Зарницька, **І. В. Позднякова, Н. А. Стельмах, І. Б. Трикозенко** ; наук. ред. П. І. Рогова ; наук. консульт. О. Л. Кононко та ін.]. – К., 2007. – 150 с.
130. Кафедра педагогічної творчості, 1990–2005 : бібліографічний покажчик / [Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова] ; уклад. : М. Я. Коцан, **Л. В. Савенкова, В. Х. Сидоренко** ; за заг. ред. Н. В. Гузій. – К., 2005. – 22 с.
131. Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент. 2009-2012 : бібліографічний покажчик друкованих праць = International Scientific Forum: Sociology, Psychology, Pedagogy, Management. 2009-2012 : Bibliography index of printed works / наук. ред. :

- В. Б. Євтух ; укл. : **Л. В. Савенкова**, Д. М. Павлова, Ю. В. Сюсель. – Київ, 2012. – 82 с.
132. Науковий доробок Інституту соціології, психології та управління НПУ імені М. П. Драгоманова (2007-2010 рр.) / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Ін-т соціології, психології та управління НПУ імені М. П. Драгоманова ; уклад. : В. Г. Чугаєвський, В. П. Степико, Ю. В. Сюсель (у співпраці з **Л. В. Савенковою**). – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. – 100 с.
133. Образ учителя в художній літературі : бібліографічний покажчик / Київ. держ. пед. ін-т ім. О. М. Горького ; Пед. т-во УРСР ; уклад. **Н. І. Тарасова**. – К., 1980. – 23 с.
134. Професійна орієнтація учнів : бібліографічний покажчик (1970–1976 рр.) / М-во освіти УРСР, Київ. держ. пед. ін-т ім. О. М. Горького ; Пед. т-во УРСР ; уклад. : **Н. І. Тарасова, Е. В. Татарчук, А. П. Сопільнюк**. – К., 1977. – 58 с.
135. Освіта і педагогічна наука України і Польщі. 1991-2015=Edukacja i nauka pedagogiczna Ukrainy I Polski /1991-2015 : бібліографічний покажчик=Przewodnik bibliograficzny / уклад. : **Н. І. Тарасова**, О. С. Самчук, Л. Н. Штома, Н. А. Стельмах ; наук консульт. Н. Г. Ничкало, О. С. Падалка ; М-во освіти і науки України, Національна академія пед. наук України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Держ. наук.-пед. бібліотека України імені В. О. Сухомлинського, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих НАПН України. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. – 344 с. – *До 6-го Форуму.*
136. Технические средства учебного процесса в вузе : рек. указатель (1985–1989) / М-во нар. образования УССР, Киев. технол. ин-т легкой промышленности, Киев. гос. пед. ин-т им. А. М. Горького ; сост. : **Н. И. Тарасова**, Н. П. Максимова. – К., 1989. – 25 с.

137. Український педагогічний лекторій : Видатні постаті : бібліографічний покажчик основних праць / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека [та ін.]; авт. ідеї та організатори проекту: В. Г. Кремень, В. П. Андрущенко; координатори : О. В. Сухомлинська, Н. М. Дем'яненко ; упорядники бібліогр. покажчика : **Н. І. Тарасова, О. С. Антоненко, О. А. Кадіна** ; наук. ред. **Л. В. Савенкова**, бібліогр. ред. **Г. І. Шаленко**. – К.: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. – 49 с.
138. Уроки Другої світової війни і сучасність. 1987-1989 рр. : бібліографічний покажчик / АН УРСР, Ін-т філософії, Відділ наук. інформації з сусп. наук; КДПІ ім. О. М. Горького, Наукова бібліотека ; уклад. **Г. І. Германчук, Н. І. Тарасова, А. С. Чачко** ; відповід. ред. Ю. В. Сиволоб, ред. М. П. Кодак. – Київ, 1990. – 75 с.
139. Учитель – школа – суспільство : бібліографічний покажчик / АН УРСР, Ін-т філософії, Відділ наук. інформ. з сусп. наук ; Бібліотека Київ. держ. пед. ін-ту ім. О. М. Горького ; уклад. : **Н. І. Тарасова, А. С. Чачко**. – К., 1990. – 13 с.

**Історія
Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова
в бібліографічних посібниках**

140. Інститут політології та права Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова: бібліографічний покажчик друкованих праць науковців (1992-2012 рр.) / М-во освіти і науки, молоді та спорту України ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова; Інститут політології та права; Наукова бібліотека ; авт. вступ. статті: “Минуле і сьогодення Інституту політології та права Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова” Б. І. Андрусишин ; упоряд. бібліографічного покажчика **Н. І. Тарасова** ; за наук. ред. Б. І. Андрусишина ; бібліогр. ред. : **Г. І. Шаленко, О. А. Кадіна**. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. – 261 с. – До 20-річчя створення Інституту політології та права.
141. Історія Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : бібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Каф. філософії, Наукова бібліотека ; уклад. : О. Бондаренко, **Н. Тарасова, Г. Шаленко** ; авт. вступ. ст. : В. П. Андрущенко, Г. І. Волинка, Н. Г. Мозгова ; наук. ред. **Л. В. Савенкова**. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова , 2010. – 96 с.
142. Кафедра теорії та методики навчання фізики та астрономії Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (1953-2013 рр.) / В. Д. Сиротюк ; М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Фізико-математичний інститут,

Кафедра теорії і методики навчання фізики і астрономії ;
бібліографічне редагування і доповнення: **Н. І. Тарасова**.
– Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. – 110 с.
– До 60-річчя від дня заснування кафедри.

*Бібліографи: Н. І. Тарасова, О. С. Антоненко,
Г. І. Шаленко, О. В. Пекур*

143. Друковані праці Наукової бібліотеки // Наукова бібліотека Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова: короткий нарис історії та сьогодення / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека ; укладачі : **Н. І. Тарасова, Г. І. Шаленко, Л. В. Савенкова**; наук. ред. : **Е. В. Татарчук**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2006. – С. 207-234.

2012 р. Бібліографи:

*С. Ліхван, Г. Шаленко, Н. Тарасова, І. Вегера,
М. Марченко, Л. Сокур, Л. Бодрова*

144. Підготовка майбутнього вчителя : бібліографічний покажчик дисертацій, які захищені в НПУ імені М. П. Драгоманова. 1956-2012 / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека ; упоряд. **Н. Тарасова** ; комп. набір **О. Пекур, О. Антоненко** ; [В. Андрущенко : "Ідея вчителя", "Підготовці вчителя-педагога – державну підтримку", с. 3-28]. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. – 82 с. – Бібліогр.: 400 назв.

Методичні видання

145. Використання каталогів та бібліографічних картотек при підготовці студентами курсових і дипломних робіт : метод. рекомендації / М-во освіти України, Респ. учб.-метод. кабінет заг. серед. та пед. освіти ; уклад. : **Л. В. Савенкова, Л. М. Стеблина, Н. І. Тарасова.** – К., 1992. – 20 с.
146. Методические рекомендации по подготовке читательских конференций, устных журналов, викторин в школе (для студентов факультетов общественных профессий / М-во просвещения УССР, Респ. учеб.-метод. кабинет общ. сред. и пед. образования ; сост. : **Н. И. Тарасова, Г. И. Германчук.** – К., 1987. – 11 с.

*Інформаційно-бібліографічний відділ в гуманітарному корпусі:
О. С. Крайник, І. В. Позднякова, І. Б. Трикозенко*

147. Самостоятельная работа с книгой : метод. рек. / М-во нар. образования УССР ; Респ. учеб.-метод. кабинет ; сост. : **Л. В. Савенкова, Н. И. Тарасова, Э. В. Татарчук.** – К., 1989. – 28 с.
148. **Тарасова Н. І.** Наукова бібліотека Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова: короткий нарис історії та сьогодення / **Н. І. Тарасова, Г. І. Шаленко, Л. В. Савенкова** ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – К., 2006. – 28 с.

Статті

149. **Алексеєнко В. І.** Спогади про війну / В. І. Алексеєнко // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 2005. – Лютий (№ 2). – С. 10.
150. **Алексеєнко В. І.** У пеклі війни – сестри милосердя / В. І. Алексеєнко // Київський університет. – 2005. – Травень (№ 5). – С. 5.
151. **Германчук Г. І.** Бібліографія – частина її життя: Н. І. Тарасовій – 60 / Галина Германчук // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 2007. – Травень (№ 6). – С. 3.
152. **Германчук Г. І.** З любов'ю до професії (Зустріч студентів ПІФ з художницею Н. Максимовою / Галина Германчук // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 2003. – Лютий (№ 2). – С. 5.
153. **Германчук Г. І.** Книга творить людину / Галина Германчук // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – 1997. – Вересень (№ 7). – С. 8.
154. **Германчук Г. І.** “Олександрія” / Г. Германчук // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 2007. – Листопад (№ 11). – С. 6.
155. **Германчук Г. І.** У науки жіноче обличчя / Г. І. Германчук // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 1996. – Берез. (№ 3). – С. 7.
156. **Пекур О. В.** Електронний каталог – інформаційний ресурс бібліотеки: поради фахівців: урок 2 / О. В. Пекур // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 2009. – Берез. (№ 3). – С. 4.

157. **Пекур О. В.** Інтеграція інформаційно-бібліотечної системи в інформаційно-освітнє середовище університету / О. В. Пекур // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К., 2008. – Вип. 13. – С. 163-167.
158. **Пекур О. В.** Приклад благодійництва / Олена Пекур // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 2007. – Березень (№ 3). – С. 5.
159. **Пекур Е. В.** Технологии электронного обучения в информационно-библиотечных сервисах [Электронный ресурс] / Пекур Е. В. // Библиотеки и информационные ресурсы в современном мире науки, культуры, образования и бизнеса : материалы конф. / ГПНТБ России. – Электрон. дан. – М., 2010. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM). – Систем. требования: IBM PC, Windows 2000 или выше. – Загл. с этикетки диска. – ISBN 978-5-85638-139-8. – № гос. регистрации 0321000673.
160. **Пирожникова Е. В.** Библиография истории Великой французской революции XVIII в. (по фондам библиотеки КГПИ им. А. М. Горького / Е. В. Пирожникова // Методические рекомендации научно-практической конференции “Великая французская революция – выдающееся событие всемирной истории XVIII века”, посвященной 200-летию французской буржуазной революции (18-19 апреля 1989 г.) / Киев. гос. пед. ин-т им. А. М. Горького. – К., 1989. – С. 3-7.
161. **Разумова Г. С.** Бібліотечна рада / Г. Разумова // За педагогічні кадри / КДПІ імені О. М. Горького. – 1967. – 21 вересня (№ 7). – С. 2.
162. **Разумова Г. С.** Книга до ваших послуг / Г. Разумова // За педагогічні кадри / КДПІ імені О. М. Горького. – 1974. – 24 вересня (№ 28). – С. 1.

163. **Разумова Г. С.** Наша бібліотека / Г. С. Разумова // За педагогічні кадри / КДПІ ім. О. М. Горького. – 1969. – 2 лютого (№ 4). – С. 2.
164. **Разумова Г. С.** Хорошого вам відпочинку: [про старшого бібліотекаря Д. І. Грушкіну] / Г. С. Разумова // За педагогічні кадри / КДПІ імені О. М. Горького. – 1962. – 29 вересня (№ 25). – С. 2.
165. Методичні рекомендації для бібліотек педагогічних училищ по переведенню довідково-бібліографічного апарату на бібліотечно-бібліографічну класифікацію / укладачі: **Савенкова Л. В., Стеблина Л. М.**; ред. **Татарчук Е. В.**; М-во освіти Української РСР. Респ. навч.-метод. кабінет пед. навч. закладів Київський держ. пед. ін-т імені М. Горького. – Київ, 1985. – 46 с. [ротапринт]
166. **Савенкова Л. В.** Комп'ютер – помічник бібліотекаря / Л. В. Савенкова // Педагогічні кадри. – 2001. – травень. – С. 5.
167. Використання автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем для активізації процесу формування інформаційно-пошукових умінь / Є. О. Перепелиця, **Л. В. Савенкова**, І. М. Смекалін, С. М. Яшанов // Вісник: зб. наук. ст. викладачів, докторантів, аспірантів Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. – Київ: [Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова], 2002. – Вип. 3. – С. 104-107.
168. **Савенкова Л. В.** Інформаційні ресурси бібліотеки на допомогу педагогічній освіті / Л. В. Савенкова // Сучасні інформаційні технології для бібліотек та менеджмент науково-освітніх мереж: матеріали I-V Міжнар. шкіл-семінарів. Проект Tempus-Tacis CP-20552-99. – Київ: НТУУ “КПІ”, 2002. – С. 103-107.

169. Бібліотека Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова / **Л. В. Савенкова** // Енциклопедія сучасної України. – Київ, 2003. - Т. 2 : Б-Біо. – С. 694.
170. **Савенкова Л. В.** Суб'єктно-об'єктна сутність інформаційної культури майбутнього педагога [Текст] / Л. В. Савенкова // Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики : зб. наук. пр. – Київ : [Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова], 2003. - Вип. 9. – С. 37-44.
171. **Савенкова Л. В.** Використання традиційних та автоматизованих інформаційно-бібліотечних систем як дидактична основа формування навичок самостійної роботи студентів [Текст] / Л. В. Савенкова // Наукові записки : зб. наук. пр. НПУ імені М. П. Драгоманова. – Київ : [Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова], 2004. – Вип. 57. – С. 117-124.
172. **Савенкова Л.** Використання традиційних та автоматизованих інформаційно-бібліотечних систем: формування у студентів навичок самостійної роботи / Л. Савенкова // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – К., 2005. – Вип. 14. – С. 274-280.
173. Кафедра педагогічної творчості. 1990-2005 : бібліографічний покажчик / укладачі М. Я. Коцан, **Л. В. Савенкова**, В. Х. Сидоренко ; за заг. ред. Н. В. Гузій. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2005. – 22 с.
174. **Савенкова Л. В.** Знання процесів аналітико-синтетичної обробки інформації як основа організації самостійної навчальної роботи / Савенкова Л. В. // Наука і сучасність : зб. наук. пр. НПУ імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2005. – Т. 51. – С. 52-62.
175. **Савенкова Л. В.** Формирование учений и навыков самостоятельной работы студентов с библиотечными информационно-поисковыми системами / Л. В. Савенкова // Актуальные вопросы развития инновационной

деятельности : материалы X Междунар. науч.-практ. конф. – Симферополь, 2005. – С. 47-49.

176. **Савенкова Л. В.** Этапы создания информационного педагогического ресурса: опыт Научной библиотеки НПУ имени М. П. Драгоманова / Л. В. Савенкова, Т. И. Березная // Культура народов Причерноморья. – 2005. - № 60, Т. 1. – С. 47-50.
177. **Савенкова Л. В.** Інформаційні бібліографічні ресурси про М. П. Драгоманова в Інтернет / Л. В. Савенкова // Другі Міжнародні Драгоманівські читання: матеріали до 165-річчя з дня народж. М. Драгоманова. – Київ, 2006. – Вип. 1. – С. 157-160.
178. **Савенкова Л. В.** Самостоятельная работа студентов с ИПС – объект пристального внимания библиотеки университета [Электронный ресурс] Материалы 13-й Международной конф. “Крым-2006. Библиотеки и информационные ресурсы в современном мире науки, культуры, образования и бизнеса” 10-17 июня 2006 г. – Москва : ГПНТБ, 2006.
179. **Савенкова Л. В.** Електронна каталогізація рідкісних видань з фондів наукової бібліотеки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова / Савенкова Л. В. // Якість функціонування бібліотечної системи ВНЗ : матеріали III міжвузівської наук.-практ. конф., 18-19 жовтня 2007 р., Донецьк. Україна. – Донецьк, 2007. – С. 170–173.
180. **Савенкова Л. В.** Кадрове забезпечення бібліотек України на сучасному етапі / Л. В. Савенкова // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Київ, 2007. – Вип. 7. – С. 138-141.
181. **Савенкова Л. В.** Представительство библиотек педагогических университетов в Интернет (с обзором веб-сайтов библиотек педагогических вузов Украины)

- / Л. В. Савенкова // Культура народов Причерноморья. – 2007. – № 100. – Т. 2. – С. 127-142.
182. **Савенкова Л. В.** Приоритетные направления в работе библиотеки педагогического университета по информационному обеспечению учебного процесса [Электронный ресурс] // Материалы 14-й Международной конф. “Крым-2007. Библиотеки и информациоонные ресурсы в современном мире науки, культуры, образования и бизнеса” 9-17 июня 2007 г. – Москва : ГПНТБ, 2007.
183. **Савенкова Л. В.** Формування устудентів інформаційної культури як основа самоосвіти / Л. В. Савенкова // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 17. Теорія і практика навчання та виховання : зб. наук. праць. – Київ, 2007. – Вип. 6. – С. 157–161.
184. Організація профільного навчання в загальноосвітніх навчальних закладах столиці: навчально-методичний посібник / авт. кол.: Євтух В. Б. (кер. авт. кол.), **Савенкова Л. В.**, Ставицька С. О. [та ін.]. – Київ : Фенікс, 2008. – 180 с.
185. **Савенкова Л.** Актуальні проблеми розвитку бібліотек у сучасних умовах / Л. Савенкова, Я. Чепуренко // Бібліотечний вісник. – 2008. – № 4. – С. 51.
186. **Савенкова Л. В.** Аналітичний огляд веб-сайтів бібліотек педагогічних вищих навчальних закладів України: проблеми і перспективи розвитку [Електронний ресурс] / Л. В. Савенкова // Інформаційні технології і засоби навчання : Електронне наукове фахове видання. – 2008. – Вип. 1 (5). – Режим доступу : <http://www.ime.edu-ua.net/em5/emg.html>.

*1997 рік. Бібліографи у керівному складі Наукової бібліотеки:
Г. І. Шаленко, Н. І. Тарасова, Е. В. Татарчук, А. П. Сопільнюк,
О. В. Гуськова, С. В. Задорожна, І. В. Позднякова, О. Ю. Мірошникова,
Л. М. Стебліна, Л. В. Савенкова, О. І. Вербицька*

187. **Савенкова Л.** Бібліографічний ресурс із доступом до повнотекстових документів. Оригінальне рішення / Людмила Савенкова // Вища школа. – 2008. - № 6. – С. 85-87 [Рец. На Библиографический указатель статей научного журнала “Культура народов Причерноморья” / С. В. Дудченко // Культура Народов Причерноморья. – Симферополь : Международній центр “Крым”. 2006. – № 72. – 351 с.].
188. **Савенкова Л.** Бібліотека в інформаційному суспільстві / Людмила Савенкова // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2008. – № 3. – С. 73–74.
189. **Савенкова Л. В.** Бібліотечні сайти вищих педагогічних закладів України в єдиному інформаційному просторі / Л. В. Савенкова // Єдність навчання і наукових досліджень – головний принцип університету : матеріали доп. зв.-наук. конф. викладачів ун-ту за 2007 р., 5-6 лютого

- 2008 р. / М-во освіти і науки України. Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. Київ, 2008. – С. 104–106.
190. **Савенкова Л. В.** Организация работы в режиме удаленного доступа в среде АБИС ИРБИС по созданию баз данных электронного каталога / Л. В. Савенкова [Электронный ресурс] // Материалы 14-й Международной конф. “Крым-2008. Библиотеки и информационные ресурсы в современном мире науки, культуры, образования и бизнеса” 7-15 июня 2008 г. – Москва : ГПНТБ, 2008.
  191. **Савенкова Л.** Проблеми та перспективи кадрового забезпечення бібліотек вищих навчальних закладів / Людмила Савенкова // Вища школа. – 2008. - № 5. – С. 55–59.
  192. **Савенкова Л. В.** Роль інформаційно-бібліотечних технологій у самостійній роботі студента / Л. В. Савенкова // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Сер. 5 : Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. – Вип. 10. – С. 162–165.
  193. **Савенкова Л. В.** Формування у студентів інформаційної культури як основа самоосвіти / Л. В. Савенкова // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5 : Педагогічні науки реалії і перспективи : зб. наук. праць. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. – Вип. 11. – С. 283–287.
  194. **Савенкова Л. В.** Формування у студентів педагогічного університету вмінь і навичок самостійної роботи засобами бібліотечних технологій : [монографія] / Л. В. Савенкова. – Київ : Освіта України, 2008. – 212 с.
  195. **Савенкова Л. В.** Якість веб-представництва бібліотек педагогічних університетів України в Інтернеті / Л. В. Савенкова // Наукові праці Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського.

- Вип. 1 : Науково-інформаційне забезпечення освітянської галузі України. – Київ : Четверта хвиля, 2008. – С. 220–231.
196. Макаренко Л. Невичерпні можливості наукового пошуку / Леся Макаренко, **Людмила Савенкова** // Філософія освіти. – 2009. – № 1-2. – С. 334–341.
197. **Савенкова Л. В.** Аналітичний огляд веб-сайтів бібліотек педагогічних ВНЗ України. Рік потому / Л. В. Савенкова // Єдність навчання і наукових досліджень – головний принцип університету: матеріали доповідей звітно-наукової конф. Викладачів ун-ту за 2008 р. 5-6 лютого 2009 р. / М-во освіти і науки України. Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2009. – С. 202–205.
198. **Савенкова Л. В.** Роль бібліотеки вищого навчального закладу у формуванні умінь самостійної роботи з інформаційно-пошуковими системами / Л. В. Савенкова // Система обслуговування користувачів у вузівській бібліотеці: матеріали Всеукр. наук. конф. (Дніпропетровськ, 1-3 жовтня 2009 р.; Студент і вузівська бібліотека: формування взаємодії та тенденції розвитку: матеріали Всеукр. наук. ювілейної конф. (Дніпропетровськ, 30-31 березня 2005 р.). – Дніпропетровськ: Нац. гірничий ун-т, 2009. – С. 89–93.
199. Волинець В. М. Використання наукометричних баз даних як системи індикаторів розвитку наукових досліджень ВНЗ / В. М. Волинець, **Л. В. Савенкова** // Деятельность библиотеки высшего учебного заведения в свете модернизации высшего образования (к 50-летию научной библиотеки СевНТУ): материалы науч.-практ. конф., Севастополь, 25-26 ноября 2010 г. – Севастополь: Изд-во СевНТУ, 2010. – С. 100–113
200. **Савенкова Л. В.** Аналіз контенту веб-сайтів бібліотек педагогічних університетів України 2010 року / Л. В. Савенкова // Наукові праці Державної науково-

- педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. Вип. 2: Всеукраїнський інформаційний ресурс з питань психолого-педагогічної науки і освіти: сучасний стан та шляхи розвитку. – Київ : Педагогічна думка, 2010. – С. 256–263.
201. **Савенкова Л. В.** Бібліометричні дослідження як аналітичний інструмент оптимізації наукової роботи ВНЗ / Л. В. Савенкова, В. М. Волинець // Матеріали Международной научно-практической конференции “Библиотека вуза на новом этапе развития социальных коммуникаций” 22.04 – 23.04.2010. – Днепропетровск : Изд-во Днепрпетр. нац. ун-та железнодорож. трансп. им. акад. В. Лазаряна, 2010. – С. 89.
202. **Савенкова Л. В.** Бібліометричні дослідження як аналітичний інструмент оптимізації наукової роботи ВНЗ / Л. В. Савенкова, В. М. Волинець // Бібліотека ВНЗ на новому етапі розвитку соціальних комунікацій : монографія / за заг. ред. В. О. Ільганаєвої, Т. О. Колосникової. – Дніпропетровськ : Вид-во Маковецький Ю. В., 2010. – С. 136–146.
203. **Савенкова Л. В.** Роль библиометрических исследований в управлении научной деятельностью вуза [Электронный ресурс] / Л. В. Савенкова, В. Н. Волинец // Библиотеки и информационные ресурсы в современном мире науки, культуры, образования и бизнеса : материалы конф. – Электрон. дан. – Москва : ГПНТБ России, 2010. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM). – Систем. требования: IBM PC, Windows 2000 или выше. – Загл. с этикетки диска. – ISBN 978-5-85638-139-8. – № гос. регистрации 0321000673.
204. **Савенкова Л. В.** Основы библиографической грамотности как важный компонент самостоятельной научной работы студентов [Электронный ресурс] / Л. В. Савенкова // Библиотеки и информационные ресурсы в современном мире науки, культуры, образования и бизнеса : материалы конф. – Электрон. дан. – Москва :

- ГПНТБ России, 2010. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM). – Систем. требования: IBM PC, Windows 2000 или выше. – Загл. с этикетки диска. – ISBN 978-5-85638-139-8. – № гос. регистрации 0321000673.
205. **Савенкова Л. В.** Бібліографічний компонент як важливий елемент інформаційної культури / Л. В. Савенкова // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Сер. 5 : Педагогічні науки: реалії та перспективи. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. – Вип. 23. – С. 296–300.
206. Кафедра педагогічної творчості. 1989-2009: [інформаційно-бібліографічний показчик] / укладачі Н. В. Гузій, **Л. В. Савенкова**, Т. В. Шестакова, К. В. Бабко ; за заг. ред. Н. В. Гузій. – Київ : Вид-во НПУ міні М. П. Драгоманова, 2010. – 40 с.
207. **Савенкова Л. В.** Бібліометричні дослідження. Використання методу цитат-аналізу для оптимізації наукових досліджень / Л. В. Савенкова // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 21. Історико-педагогічні студії. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – Вип. 5: I Всеукраїнські Морозівські педагогічні читання., Київ, 12-13 лютого 2010 р. – С. 217–220.
208. **Савенкова Л.** Полнотекстовые электронные базы данных / Людмила Савенкова // LibМаркет. – 2011. – № 3 (21). – С. 2-3. – № 4 (22). – С. 2–4.
209. Книгознавство : термінологічний словник : редакційно-видавнича справа, журналістика, поліграфія, видавничий бізнес, інформативно-бібліотечна діяльність / наук. ред. : В. О. Жадько, А. В. Висоцький ; укл. : Ю. В. Бондар, О. В. Гресько, В. О. Жадько, П. П. Куляс, П. І. Рогова, **Л. В. Савенкова** [та ін.]. – Київ : ВПК “експрес-Поліграф”, 2012. – 304 с.

210. **Савенкова Л. В.** Бібліографічний компонент інформаційної культури / Людмила В. Савенкова = Bibliograficzny component kultury informacyjnej (tłumaczenie) / Ludmila W. Savenkova // Unowoczesnianie organizacji I metod pracy bibliotek w swietle zmieniajacych sie potrzeb czytelnikow. Edycja II : materialy konferencyjne Opole, 16-17 listopada 2011 r. / pod red/ Wanda Matwiejczuk I Danuty Szewczyk-Klos ; Uniwersytet Jholski. – Opole, 2012. – С. 39-42.
211. **Савенкова Л. В.** Бібліографічні бази даних як складова інформаційно-пошукової системи бібліотеки університету / Л. В. Савенкова // Наукові записки : [зб. наук. праць] / М-во освіти і науки, молоді та спорту України ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова ; укл. Л. Л. Макаренко. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. – Вип. СІІ (102). – С. 174–180.
212. **Савенкова Л. В.** Деякі аспекти розвитку сучасного інформаційно-навчального середовища бібліотеки університету / Л. В. Савенкова // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Сер. 17: Теорія і практика навчання та виховання. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. – Вип. 21. – С. 152–158.
213. **Савенкова Л. В.** Колекції оцифрованих рідкісних видань як складова електронної бібліотеки університету / Л. В. Савенкова // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Традиції і новації в інформаційному забезпеченні науки та освіти” (22-24 травня 2012 р. м. Сімферополь). – Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/for_lib/konf-2012/30.pdf . – Назва з екрану.
214. **Савенкова Л. В.** Підтримка ініціатив відкритого доступу бібліотеками ВНЗ / Л. В. Савенкова // Єдність навчання і наукових досліджень – головний принцип університету : зб. наук. праць. зв.-наук. конф. викладачів університету за

- 2011 рік, 9-10 лютого 2012 р. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. – С. 160–162.
215. **Савенкова Л. В.** Бібліотека як система інформаційної підтримки наукової комунікації / Людмила Савенкова // Міждисциплінарні дослідження складних систем. – 2013. – № 3. – С. 106–113.
216. **Савенкова Л. В.** Вільний доступ до фонду в інформаційному середовищі університетської бібліотеки / Л. В. Савенкова // Бібліотеки та інформаційні ресурси у сучасному світі науки, освіти та культури : матеріали науково-практичної конференції, м. Севастополь 7-10 жовтня 2013 р. – Севастополь : Купол, 2013. – С. 128–132.
217. **Савенкова Л. В.** Персональний сайт вченого як елемент інфраструктури науково-інформаційного простору / Л. В. Савенкова // Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент : зб. наук. праць. – Київ : Фенікс, 2013. – Вип. 13. – С. 126–137.
218. **Савенкова Л. В.** Электронные коллекции университетских библиотек как составляющая информационно-образовательной среды / Л. В. Савенкова, В. В. Олейник, О. В. Баркова // Библиотеки и информационные ресурсы в современном мире науки, культуры, образования и бизнеса [Электронный ресурс] : материалы конф. – Электрон. дан. – Москва : ГПНТБ России, 2013. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM). – Систем. требования: IBM PC, Windows 2000 или выше. – Загл. с этикетки диска. – ISBN 978-5-85638-177-0. – № гос. регистрации 0321302049.
219. **Савенкова Л. В.** Бібліотека університету як інформаційно-навчальне середовище: практики організації / Л. В. Савенкова // Library as academic information and leaning space. – Riga : The Library of the University of Latvia, 2014. – С. 12–17.
220. **Савенкова Л. В.** Персональні сайти вчених у інформаційному середовищі університетської бібліотеки

- / Л. В. Савенкова // Вісник Одеського національного університету. Серія Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. – Одеса, 2014. – Т. 19, вип. 1 (11). – С. 153–160.
221. **Савенкова Л. В.** Наукова бібліотека університету у цифрову епоху / Л. В. Савенкова // Методологічні та науково-методичні семінари Інституту управління та економіки освіти Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова (2012-2014 рр.) / укладач: Н. В. Крохмаль; за заг. ред. В. П. Бега; Н. В. Крохмаль. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. – Вип. 1. – С. 29–33.
222. **Савенкова Л. В.** Вільний доступ як прогресивна форма організації фонду університетської бібліотеки / Л. В. Савенкова // Журналістика, видавнича справа, редагування: вчора, сьогодні, завтра : зб. наук. праць “Актуальні проблеми теорії соціальних комунікацій”. – Київ: ДП “Експрес-об’ява”, 2015. – Вип. V. – С. 40-45.
223. **Савенкова Л. В.** Електронна колекція оцифрованих видань / Людмила Савенкова // Освіта. – 2015. – 22-29 квітня. – С. 3.
224. **Савенкова Л. В.** Організація вільного доступу до бібліотечних фондів, як складова модернізації інформаційно-технологічної інфраструктури бібліотеки / Л. В. Савенкова // VI Львівський бібліотечний форум “Бібліотека – стратегія розвитку”: зб. матеріалів [Електронне видання] / Укр. Бібл. асоц.; редкол.: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, В. В. Загуменна, І. О. Шевченко, Я. Є. Сошинська, О. В. Васильєв. – Київ: УБА, 2015.
225. **Савенкова Л.** Питання етнічної толерантності в українському інформаційному середовищі / Людмила Савенкова // Евалюація: наукові, освітні, соціальні проекти. Вип. 2 : матеріали інноваційного семінару

- “Евалюація науково-освітніх програм для національних меншин” / редактори : В. Євтух, Л. Корпоровіч, З. Рубене, М. Руїсс. – Київ – Переяслав-Хмельницький – Франкфурт-на-Майні : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – С. 134-135. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/12250>
226. Навчання студентів академічній доброчесності у бібліотеці ВНЗ : методичні поради / автори-укладачі : **Л. В. Савенкова**, С. О. Чуканова ; редколегія : В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, Я. Є. Сошинська ; Українська бібліотечна асоціація. – Київ : УБА, 2016. – Електрон. вид. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – 39 с. – URL:<http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/12842>
227. Програмне забезпечення для перевірки наукових текстів на плагіат : інформаційний огляд / автори-укладачі : А. Р. Вергун, **Л. В. Савенкова**, С. О. Чуканова ; редколегія : В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, Я. Є. Сошинська ; Українська бібліотечна асоціація. – Київ : УБА, 2016. – Електрон. вид. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – 36 с. – URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/12843>
228. **Сахарова О.** Образи учителів-героїв / О. Сахарова // За педагогічні кадри / КДПІ імені О. М. Горького. – 1985. – 8 квітня (№ 16). – С. 1.
229. **Сахарова О.** У гостях – Віталій Коротич / О. Сахарова // За педагогічні кадри / КДПІ імені О. М. Горького. – 1985. – 29 квітня (№ 19/20). – С. 4.
230. **Тарасова Н. І.** Академік, громадський діяч: до 90-річчя від дня народження ректора 1956-1970 років академіка М. М. Підтиченко / Н. Тарасова // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – 2002. – № 6. – С. 6.
231. **Тарасова Н. І.** Бібліограф, директор, особистість: до 75-річчя від дня народження Е. В. Татарчук / Н. І. Тарасова,

- Г. І. Шаленко** // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – 2005. – Жовтень (№ 10). – С. 9.
232. **Тарасова Н. І.** Бібліографічні розвідки педагогічних праць М. П. Драгоманова / Н. І. Тарасова // Перші Міжнародні драгоманівські читання : матеріали, 30 вересня – 2 жовтня 2003р. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К., 2003. – Вип. 1. – С. 228-235.
233. **Тарасова Н. І.** Бібліографічні уроки : бібліографія / Н. І. Тарасова // За педагогічні кадри / КДПІ імені О. М. Горького. – 1988. – 15 грудня (№ 39). – С. 2 ; 1989. – 1 січня (№ 1). – С. 2. ; 16 січня (№ 3). – С. 1.
234. **Тарасова Н.** Бібліографічні уроки / Наталія Тарасова // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 2009. – Лютий, № 2 (1596). – С. 3.
235. **Тарасова Н.** Бібліотека – кафедрам : (бібліотечні “Дні кафедр” на факультетах) / Н. Тарасова // За педагогічні кадри / КДПІ імені О. М. Горького. – 1983. – 4 квітня (№ 12). – С. 2.
236. **Тарасова Н. І.** Бібліотечні новини : (праці М. П. Драгоманова в університетській бібліотеці) / Н. Тарасова // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 2000. – Вересень (№ 9). – С. 8.
237. **Тарасова Н. І.** Використання можливостей АБІС ІРБІС у підготовці бібліографічних покажчиків педагогічної тематики [Електронний ресурс] / Н. І. Тарасова, **О. В. Пекур** // Наукові праці Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського. – К., 2009. – Вип. 1 : Науково-інформаційне забезпечення освітянської галузі України. – С. 172-179.
238. **Тарасова Н. І.** Використання можливостей АБІС ІРБІС у підготовці бібліографічних покажчиків педагогічної тематики [Електронний ресурс] / Н. І. Тарасова, **О. В. Пекур**. – Режим доступу : <http://hklib.npu.edu.ua>

239. **Тарасова Н. І.** Вітаємо ювіляра: Г. І. Шаленко – 55 років / Н. І. Тарасова // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 2008. – Жовтень (№ 10). – С. 4.
240. **Тарасова Н. І.** Борис Грінченко. Христина Алчевська : рекомендаційні списки літератури / Н. І. Тарасова // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2005. – № 1. – С. 39-40.
241. **Тарасова Н. М. П.** Драгоманов і література / Н. Тарасова // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 1991. – 1–30 листопада (№ 29/30). – С. 4.
242. **Тарасова Н. І.** Друга професія – громадський бібліотекар (факультет громадських професій) / Н. Тарасова // За педагогічні кадри / КДПІ імені О. М. Горького. – 1985. – 18 листопада (№ 37). – С. 2.
243. **Тарасова Н. І.** Жити не для себе: до 90-річчя Г. С. Разумової / Н. Тарасова // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 2012. – Січень (№ 1, 1621). – С. 6.
244. **Тарасова Н. І.** Жити не для себе: до 90-річчя Г. С. Разумової / Н. Тарасова // Освіта. – 2011. – 7-14 грудня, № 50 (5485). – С. 6.
245. **Тарасова Н. І.** Зустріч у Літературній вітальні з М. Тимошиком / Н. І. Тарасова // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 2008. – Листопад (№ 11). – С. 6.
246. **Тарасова Н. И.** Информационное сообщение (о семинаре Министерства просвещения Украины и библиотеки КГПИ им. А. М. Горького “Совершенствование системы каталогов библиотек педагогических институтов УССР”) / Н. И. Тарасова // Научные и технические библиотеки СССР (М.). – 1984. – № 3. – С. 29-30.

247. **Тарасова Н. И.** Історія університету в біобібліографіях / Н. Тарасова // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 2011. – Червень, № 6, (1616). – С. 4.
248. **Тарасова Н. І.** Культурно-освітня спадщина у вузівському інформаційному масиві (електронні засоби відображення раритетів) / Н. І. Тарасова // Якість функціонування бібліотечної системи ВНЗ : матеріали III міжвуз. наук.-практ. конф. (18-19 жовтня 2007р., Донецьк) / М-во освіти і науки України, Донецький нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – Донецьк, 2007. – С. 168-170.
249. **Тарасова Н. І.** “Мова – душа кожної національності, її святощі, її національний скарб” : [літературна вітальня в Інституті розвитку дитини (І. Загарницька, Г. Шаленко)] / Наталія Тарасова // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 2009. – Травень (№ 5). – С. 4.
250. **Тарасова Н. І.** Мова наша рідна : (нові видання в бібліотеці університету) / Н. Тарасова, **Г. Германчук** // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 1994. – Січень–лютий (№ 1/2). – С. 4.
251. **Тарасова Н. І.** Наукова бібліотека Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова: короткий нарис історії та сьогодення / Н. І. Тарасова // Історія освітянських бібліотек України : наук. зб. / АПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; редкол. : П. І. Рогова (голова) [та ін.]. – К., 2006. – С. 257-262.
252. **Тарасова Н. І.** Наукова університетська книгозбірня / Н. І. Тарасова // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 2006. – Жовтень (№ 9). – С. 6-7.
253. **Тарасова Н. І.** Нові книги наших викладачів / Н. І. Тарасова // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 1987. – 26 жовтня (№ 33). – С. 2 ; 21 грудня (№ 40). – С. 2 ; 1990. – 1–31 грудня (№ 13/14). – С. 4.

254. **Тарасова Н. І.** Освітні ідеї М. П. Драгоманова : (бібліографічний огляд) [Електронний ресурс] / Н. І. Тарасова, **Г. І. Шаленко**. – Режим доступу : <http://hklib.npu.edu.ua>.
255. Обозний В. В. Освітня спадщина України в педагогічній бібліографії / В. В. Обозний, **Н. І. Тарасова** // Діяльність бібліотек по збереженню культурної спадщини і відродження духовності народу : матеріали Всеукр. наук.-краєзнавчої конф., 23–25 трав. 1996 р. / Вінницький держ. пед. ін-т. – Вінниця, 1996. – С. 37-38.
256. **Тарасова Н. І.** Палкий шанувальник книги: Г. С. Разумова / Н. І. Тарасова // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 2006. – Жовтень (№ 11). – С. 8.
257. **Тарасова Н. І.** Поповнення університетської драгоманіани : бібліографічні розвідки : [дарунок книг М. П. Драгоманова доцентом В. О. Дорошкевичем науковій бібліотеці] / Наталія Тарасова // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 2009. – Червень (№ 6). – С. 4.
258. **Тарасова Н. І.** Розвиток наукової бібліотеки університету / Н. І. Тарасова, **Г. І. Германчук** // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 2008. – Трав.-черв. (№ 6/7). – С. 4.
259. **Тарасова Н. І.** Секрети чудодійної сили: лікарські рослини : (нові видання) / Н. І. Тарасова // За педагогічні кадри / КДПІ імені О. М. Горького. – 1990. – 16-31 березня (№ 11/12). – С. 4.
260. **Тарасова Н. І.** Григорій Сковорода – український філософ, просвітитель і поет / Н. Тарасова, **Г. Германчук** // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 1994. – Листопад (№ 11/12). – С. 2.
261. **Тарасова Н. І.** Ельга Володимирівна Татарчук: до 75-річчя від дня народження Е. В. Татарчук / Н. І. Тарасова, **Г. І. Шаленко** // Бібліотечний вісник. – 2005. – № 5. – С. 71.

262. **Татарчук Е. В.** Бібліотека / Е. В. Татарчук // Київський державний педагогічний інститут імені О. М. Горького : історичний нарис / авт. кол. : Г. З. Івашина, А. Г. Конфорович [та ін.]. – К., 1981. – С. 109-112.
263. **Татарчук Е. В.** Бібліотека / Е. В. Татарчук // Київський державний педагогічний інститут імені О. М. Горького, 1920–1990 : історичний нарис / П. П. Хропко, О. Г. Лозовицький. – К., 1990. – С. 181-183.
264. **Татарчук Е. В.** Бібліотека / Е. В. Татарчук // Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, 1920–2000 : історичний нарис / уклад. : П. В. Дмитренко, О. Л. Макаренко. – К., 2000. – С. 206-209.
265. **Татарчук Е. В.** Головна лабораторія / Е. Татарчук // За педагогічні кадри / КДПІ імені О. М. Горький. – 1988. – 21 березня (№ 12/13). – С. 3.
266. **Татарчук Е. В.** Головна лабораторія вузу / Е. Татарчук // За педагогічні кадри / КДПІ імені О. М. Горький. – 1973. – 19 вересня (№ 27). – С. 2.
267. **Татарчук Е. В.** Головна лабораторія вузу / Е. В. Татарчук // Нові технології навчання : наук.-метод. зб. / М-во освіти України, Ін-т систем. досліджень освіти. – К., 1996. – Вип. 16. – С. 107-109.
268. **Татарчук Е. В.** Інтелектуальна лабораторія: (бібліотека КДПІ) / Е. В. Татарчук // За педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 1995. – Вересень–жовтень (№ 10/11). – С. 2.
269. **Татарчук Е. В.** Книга – джерело знань: на допомогу першокурсникам / Е. Татарчук // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 1994. – Жовтень (№ 9/10). – С. 3.
270. **Татарчук Е. В.** Навчальний процес і книга / Е. Татарчук // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 1993. – Листопад (№ 17/18). – С. 2.

Всеукраїнський День бібліотек у 2005 році

- 1 ряд: Козубенко О. О., Залізнюк А. П., Віннік С. В., Черевко Л. Г., Максименко О. І., **Крайник О. С.**, Турченкова Л. В., **Позднякова І. В.**, Вовченко Н. А., **Мирошнікова О. Ю.**, Герун С. Г., Кільчевська Л. І., Марієнко Г. М.;*
- 2 ряд: **Сопільник А. П.**, Мариненко О. В., Сопільник О. Ю., **Антоненко О. С.**, Євдокимова **В. М.**, **Германчук Г. І.** (заст.директора бібліотеки), директор бібліотеки **Татарчук Е. В.**, **Тарасова Н. І.**, **Гуськова О. В.**, **Івкіна Л. Є.**, Ткаченко А. А., Стеблина Л. М.;*
- 3 ряд: Кундзіна Г. П., Шкурат В. В., Уманець І. В., Содоль Т. В., Урупа Н. Г., Ковтун О. І., Полупанова О. А., **Сорока І. М.**, Сладкая Н., Яригіна Н. В., Гришина Н. В., Манько Н. В., Сокорова С. Д., Поліщук Л. В., **Пекур О. В.**, Гак Т. О., Коваленко Т.*

271. **Татарчук Е. В.** Наукова бібліотека / Ельга Татарчук // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 2005. – Квітень (№ 4). – С. 5.
272. **Татарчук Е. В.** Наукова бібліотека університету / Е. В. Татарчук // Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, 1834–2004 : Історія. Сьогодення. Перспективи / автори : В. П. Андрущенко, Г. І. Волинка [та ін.]. – К., 2000. – С. 200-204.
273. **Татарчук Е. В.** Підручник в підготовці сучасного вчителя / Е. В. Татарчук // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2005. – № 4. – С. 100-103.

274. **Татарчук Е. В.** Підручники від Міжнародного фонду “Відродження” / Е. Татарчук // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 1996. – Вересень (№ 7). – С. 8.
275. **Татарчук Е. В.** Прекрасне людське заняття : (робота з книгою) / Е. Татарчук // Педагогічні кадри / КДПІ імені О. М. Горького. – 1990. – Жовтень (№ 5/6). – С. 4.
276. **Татарчук Е. В.** Роль бібліотеки в підготовці сучасного вчителя: про наукову бібліотеку Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова / Ельга Татарчук // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2005. – № 4. – С. 100-103.
277. **Татарчук Е. В.** 75 років бібліотеці Українського державного педагогічного університету імені М. П. Драгоманов / Е. Татарчук // Бібліотечний вісник. – 1995. – № 3. – С. 8.
278. **Татарчук Е. В.** Студент і книга : поради першокурсникам / Е. Татарчук // Педагогічні кадри / КДПІ імені О. М. Горького. – 1991. – 1-31 жовтня (№ 27/28). – С. 2.
279. **Татарчук Е. В.** У бібліотечних фондах / Е. Татарчук // Педагогічні кадри / КДПІ ім. О. М. Горького – 1991. – 1-15 квітня (№ 11/12). – С. 3.
280. **Татарчук Е. В.** У книжковому морі: (поради першокурсникам) / Е. Татарчук // За педагогічні кадри / КДПІ імені О. М. Горького. – 1987. – 27 березня (№ 12/13). – С. 2.
281. **Татарчук Е. В.** Чисті глибини книгозбірні / Ельга Татарчук. – Освіта. – 6-13 квітня (№ 15). – 2005. – С. 12.
282. **Татарчук Е. В.** Чому зник культ книги ? / Е. В. Татарчук // За педагогічні кадри / КДПІ імені О. М. Горького. – 1990. – 15-28 лютого (№ 7/8). – С. 4.
283. **Трикозенко І. Б.** Всесвіт в алфавітному порядку (словники української мови) / І. Б. Трикозенко // Педагогічні кадри

- / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 2005. – Лютий (№ 2). – С. 9.
284. **Шаленко Г. І.** Зустріч з прекрасним / Галина Шаленко // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 2008. – Березень (№ 3). – С. 2.
285. **Шаленко Г. І.** О мово, музико, калино – бальзам цілющий для душі / Г. Шаленко // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 2003. – Грудень (№ 13).
286. **Шаленко Г. І.** Форум у місті Лева / Г. І. Шаленко // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 2008. – Жовтень (№ 10). – С. 4.
287. Широ від колег: 50 років **Л. В. Савенковій** / [Г. І. Шаленко] // Педагогічні кадри / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 2009. – Жовтень (№ 8). – С. 6.
288. Штома Л. Н. Бібліографія праць О. П. Рудницької / Л. Н. Штома, **Н. І. Тарасова** // Педагогіка: загальна та мистецька : підручник / О. П. Рудницька. – К., 2002. – С. 345-355.

Покликання – бібліографічна діяльність (Бібліографічна служба бібліотеки)

Вважається, початок наукової бібліографії в бібліотеці – з “Бібліографічного збірника КДПІ ім. О. М. Горького. 1944-1957 рр.”, укладеного і виданого у 1958 році. Робота була ініційована завідувачем бібліотеки Ганною Севастянівною Разумовою. Вона очолила колектив бібліотеки у 1954 році і відразу ж круто змінила її діяльність.

Ганна Севастянівна Разумова у 1951 році, після закінчення педагогічного факультету КДПІ імені О. М. Горького, почала працювати у бібліотеці інституту. У 1954 році вона замінила на посаді завідувача бібліотекою талановитого знавця мов і перекладача Миколу Лукаша (який повернувся до своєї літературної діяльності), і на 24 роки очолила колектив. Людина надзвичайно працююча, енергійна, дуже відповідальна, чудовий організатор, Ганна Севастянівна докорінно змінила структуру і роботу бібліотеки: створила відділи, які відповідали шляху книги до читача, в тому числі було створено й відділ бібліографії. Працюючи під керівництвом ректорату на чолі з академіком М. М. Підтиченко, Ганна Севастянівна оновила матеріальну базу бібліотеки, заснувала новий читальний зал для студентів, згодом і для

аспірантів з відкритим фондом для самостійного користування, створила міжбібліотечний абонемент, що дозволяє користуватися фондами інших бібліотек Києва. Сама Ганна Севастянівна проводила бесіди із студентами з бібліотечно-бібліографічних знань і роботи в бібліотеці інституту й провідних бібліотек міста, використовувати інформаційні ресурси країни. Були створені бібліотечні каталоги і картотеки, які відповідали сучасним системам класифікації. Великий шанувальник книги, Ганна Севастянівна постійно дбала про формування фундаментального фонду, комплектування профільної й художньої літератури, тому щорічно бібліотека поповнювалася на 45-50 тисяч книг. З післявоєнних 265 тисяч Ганна Севастянівна поповнила фонд бібліотеки майже до 700 тисяч примірників. Колектив бібліотеки, вихований Ганною Севастянівною, працював десятиліття, із захопленням віддавав свої знання й уміння улюбленій роботі.

Керівником бібліографічного відділу в 60-70-ті роки була **Ельга Володимирівна Татарчук** – організатор наукової бібліографії в бібліотеці. Ельга Володимирівна Татарчук, заслужений працівник культури України, відмінник освіти України, розпочала трудову діяльність в КДПІ імені О. М. Горького з сімнадцяти років, у 1948 році. Без відриву від роботи отримала диплом історика і в 1962 році очолила заснований в бібліотеці відділ бібліографії. Першим досвідом її науково-

бібліографічної діяльності протягом 12 років було укладання інформаційних покажчиків на допомогу навчальному процесу: "Технічні засоби навчання", "Формування наукового світогляду студентів", "Естетичне виховання", "Філософські питання природничих наук" до 100-річчя О. М. Горького ювілейний випуск "О. М. Горький і Україна" тощо. Згодом вона із бібліографами продовжила роботу над наступними випусками "Бібліографічного покажчика друкованих праць співробітників КДПІ імені О. М. Горького". Одночасно Ельга Володимирівна створила Систематичну бібліографічну картотеку статей, яка розкривала зміст науково-методичних, педагогічних і наукових журналів і збірників бібліотеки. Бібліографічна картотека постійно поповнювалася новими матеріалами і користувалася великим попитом читачів. Згодом Картотеку-каталог було створено і в Гуманітарному корпусі – вона користується попитом і в сьогоденній довідково-бібліографічній діяльності паралельно з електронними базами даних.

Керувала бібліографічною діяльністю Ельга Володимирівна постійно. Вона завжди робила ретельний перегляд усіх нових надходжень і робила свої зауваження щодо їх використання у фондах бібліотеки. Людина високої культури, професійної інтуїції, своє досконале знання теорії і практики бібліографування, свою захопленість бібліографією вона за свої понад шістьдесят років роботи в бібліотеці передавала колегам і виховала багатьох однодумців-бібліографів.

Завідувачем бібліографічного відділу з 1968 по 1975 роки була Стефанія Василівна Комендант – чудовий знавець україніки, мови і великий ерудит. Вона спільно з бібліографами продовжила ведення великої і змістовної Систематичної картотеки статей та комплектування інформаційно-довідкового фонду відділу. У 70-х рр. було підготовлено черговий другий випуск “Бібліографічного покажчика друкованих праць співробітників КДПІ ім. О. М. Горького”. У складі відділу працювали бібліографи Ася Сопільнюк, Людмила Івкіна, Олена Пирожникова-Гуськова, Ольга Сахарова, Олена Пекур, Лариса Бодрова, Людмила Гончаренко, Олена Кадіна, Людмила Савенкова та ін.

Людмила Василівна Савенкова за фахом бібліотекар-бібліограф, кандидат педагогічних наук, доцент, заслужений працівник культури України, відмінник освіти України. У 2007 році прийняла керівництво Науковою бібліотекою від Ельги Володимирівни Татарчук. З 1992 року з ініціативи Людмили Василівни в бібліотеці впроваджуються інформаційно-комунікаційні технології. Під її керівництвом започатковано електронний каталог, з 2000 року здійснено перехід на автоматизовану бібліотечну систему ИРБИС, створено відділ інформаційно-комунікаційних технологій, персонал навчається комп'ютерній грамотності, впроваджується автоматизація процесів у відділах Наукової бібліотеки. З 2003 року викладала дисципліни бібліотекознавчо-бібліографічного циклу на факультет української філології для студентів спеціальності “Українська мова та література і

бібліотекознавство”. У 2007 році Людмила Василівна захистила дисертацію: “Формування у студентів педагогічного університету вмінь і навичок самостійної роботи засобами бібліотечних технологій”, опублікувала монографію з теми дисертації. З 2011 року за сумісництвом є професором кафедри інформаційних систем і технологій інженерно-педагогічного факультету. У науковому доробку Людмили Василівни публікації з інформаційно-бібліографічної тематики, організаційна і науково-редакційна участь у підготовці біобібліографічних і допоміжно-бібліографічних покажчиків Наукової бібліотеки.

У 1970 році, по закінченні філологічного факультету КДПУ імені О. М. Горького, до бібліографічного колективу НБ приєдналася **Наталія Іванівна Тарасова**. З 1975 року і впродовж сорока двох років вона продовжує традиції своїх колег на посаді завідувача інформаційно-бібліографічного відділу бібліотеки. Відмінник освіти України. Бібліографія, як прикладна філологічна дисципліна, захопила її своєю багатогранністю, задоволенням у глибинному використанні методик бібліографічного пошуку серед блоків знань і, складне, майже інтуїтивне, установлення смислових зв'язків. Традиційні бібліографічні методи, збагачені новими інформаційними технологіями, вивели професію бібліографа до розширення пізнавальних горизонтів: інформатики, її соціальних і технічних аспектів. Тим професія бібліографа цікава і захоплююча.

З 70-х років Наталія Іванівна з колегами взяла участь у підготовці випусків “Бібліографічного покажчика друкованих праць співробітників” за 1958-1972, 1972-1979, 1980-1989, 1990-1999, 2000-2007, 2008-2012, 2013, 2014 роки.

У 1980 році вперше підготувала рекомендаційний покажчик “Образ учителя в художній літературі” на замовлення ректора, а в 1990 р. продовжено тему учителя в художній літературі: “Учитель – школа – суспільство”). З 1997 року в бібліотеці засновано серію біобібліографічних покажчиків “Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова”, яку виконує група з наукової бібліографії відділу. Потреба в бібліографічних посібниках пов’язана в останні роки з підвищеним суспільним інтересом до вивчення персоналій як об’єктів дослідження. Першими роботами були видання, присвячені науково-педагогічній діяльності знаних науковців університета і України: М. І. Шкіля, В. П. Андрущенко, І. Т. Горбачука, О. П. Реєнта, В. М. Бровдія, О. Г. Мороза, Г. О. Козачук, М. Я. Плющ, М. І. Шута, В. К. Сидоренка, В. П. Сергієнка, Л. І. Мацько, В. О. Жадька, Л. П. Вовк, Г. І. Волинки, О. С. Падалки та ін. В них відображено як внесок науковця в розвиток університетської науки, так і наукові школи в персоналіях вузу. Окремим напрямком діяльності стала тема відділу “Бібліографічні розвідки праць М. П. Драгоманова”, яка дала можливість приготувати сім бібліографічних покажчиків, присвячених Михайлу Драгоманову, об’єднаних єдиним поліграфічним оформленням.

Нова серія біобібліографічних нарисів “Ректори НПУ імені М. П. Драгоманова” розпочалася персоналіями ректорів: М. М. Підтиченко, І. Д. Золотоверхого та ін.

Галина Іванівна Германчук-Шаленко – відмінник освіти України, в НБ університету з 1982 року. Після закінчення історичного факультету Київського університету імені Тараса Шевченка, роботи в Софійському музеї Київського історико-архітектурного заповідника та викладання історії в Німеччині – вона очолила сектор масово-виховної роботи студентів в НБ університету. Біля 20 років в бібліотеці працювала “Літературна вітальня”, талановитим організатором якої була Галина Іванівна Германчук. Частими гостями студентів стали видатні письменники і поети України: В. Коротич, Г. Чубач, В. Канівець, Б. Олійник, В. Яворівський, Ю. Щербак, І. Шведов, М. Ткач, І. Сичевець, О. Дмитренко, Г. Булах, І. Хижняк, М. Ігнатенко, В. Жадько та багато інших; воїни-ветерани Т. Руденко-Шевельова, В. Алексеєнко, А. Биков; відомі артисти України: М. Джигуль, Н. Крюкова, Т. Малишевська, П. Громовенко, Бернандіно Корреа, Б. Лобода, Е. Ленівцева, М. Влад, Н. Бучіль, Т. Алексеїцева, Л. Покутнєва, Т. Полторжицька, Д. Білоус. Серед найбільш вдалих: “Як річка, з роду і до роду, так мова з’єднує народ” та “О мово, музико, калино-бальзам цілющий для душі” (До Дня української писемності), “Звеличте відвагу, з якою вони нам служили” (До 60-річчя визволення України), “І гіркота пече полинна” (До річниці аварії на

ЧАЕС), "Слово, пісне, дума Кобзарєва, ви окраса й суть мого життя" (Т. Г. Шевченко), "Тернистими шляхами долі", "Перлини української прози" (за

творами Івана Франка і Володимира Винниченка) тощо.

Згодом Галина Іванівна – заступник директора НБ з великим обсягом

організаційної й громадської профспілкової роботи великого колективу НБ і профкому університету. Майже чотири десятиріччя Галина Іванівна бере участь у підготовці науково-допоміжних і біобібліографічних покажчиків, які готуються в інформаційно-бібліографічному відділі. Вона – співавтор, бібліографічний редактор, рецензент багатьох науково-бібліографічних видань НБ.

Ірина Вікторівна Позднякова – головний бібліограф Інформаційно-бібліографічного відділу (гуманітарного корпусу) працює в бібліотеці з 1974 року. У 1980 році закінчила КДІК імені О. Є. Корнійчука.

У 1976 році Ірина Вікторівна розпочала створення унікального довідково-бібліографічного апарату: Каталога-картотеки в гуманітарному корпусі. Уважно й ретельно формує з колегами електронну базу даних статей відділу. Великий досвід довідково-бібліографічної діяльності дозволяє професійно здійснювати обслуговування читачів: разом з колегами вона виконує усні та письмові довідки підвищеної складності; надає

консультації з методики індивідуального бібліографічного пошуку; індексує за УДК наукові статті і книги викладачів та студентів; проводить бесіди з основ бібліотечно-бібліографічних знань в студентських групах. Бере активну участь у розробці технологічної та регламентуючої документації, науково-допоміжних та рекомендаційних бібліографічних покажчиків. Проводить консультації та надає методичну допомогу підрозділам бібліотеки щодо удосконалення довідково-бібліографічного апарату. Ірина Вікторівна отримала сертифікати учасника Міжнародного круглого столу "Роль бібліотеки у формуванні простору гуманітарної комунікації" (2012), школи-семінару "Напрями співпраці університету з наукометричними інформаційними системами" (2013), онлайн-семінару за ресурсами Thomson Reuters для наукових досліджень (2016).

Крайник Олена Сергіївна – провідний бібліотекар інформаційно-бібліографічного відділу (гуманітарного корпусу), з 1998 року працює у Науковій бібліотеці НПУ ім. М. П. Драгоманова.

Веде роботу з організації довідково-бібліографічного апарату бібліотеки гуманітарного корпусу в Систематично працює з комп'ютерною базою даних KST: складає аналітичний опис періодичних видань та збірників. Маючи багатий досвід довідково-бібліографічної роботи, Олена Сергіївна професійно здійснює інформаційно-бібліографічне обслуговування читачів: виконує усні та

письмові довідки; індексує з УДК наукові праці викладачів та студентів; надає консультації з методики індивідуального бібліографічного пошуку. Отримує, реєструє (на традиційних та електронних носіях) та розподіляє періодичні видання у кабінети та читальні зали бібліотеки гуманітарного корпусу. Проводить консультації та здійснює методичну допомогу окремим підрозділам бібліотеки щодо удосконалення довідково-бібліографічного апарату. Отримала сертифікат онлайн-семінарів за ресурсами Thomson Reuters для наукових досліджень (2016).

Трикозенко Ірина Борисівна, відмінник освіти України, провідний бібліограф Інформаційно-бібліографічного відділу (гуманітарного корпусу), у Науковій бібліотеці НПУ ім. М. П. Драгоманова з 1977 року. Закінчила історичний факультет НПУ імені М. П. Драгоманова.

Здійснює роботу з організації довідково-бібліографічного апарату бібліотеки гуманітарного корпусу в традиційному та автоматизованому режимах: проводить відбір і попередню систематизацію карток для систематичної картотеки; розставляє картки в бібліографічні та спеціальні картотеки; редагує бібліографічну та спеціальні картотеки; займається оформленням систематичної картотеки у гуманітарному корпусі. Постійно поповнює комп'ютерну базу даних KST "Картотека статей". Здійснює інформаційно-бібліографічне обслуговування читачів. Виконує роботу по внесенню матеріалів до

електронного архіву наукових робіт НПУ (Репозитарію). Проводить бесіди з основ бібліотечно-бібліографічних знань в студентських групах; консультації та методичну допомогу окремим підрозділам бібліотеки щодо удосконалення довідково-бібліографічного апарату. Творчо і цікаво проводить бібліографічні огляди для студентів.

Отримала сертифікат онлайн-семінарів за ресурсами ThomsonReuters для наукових досліджень (2016).

Оксана Леонідівна Хархун закінчила фізико-математичний факультет НПУ імені М. П. Драгоманова у 2001 р. Працює в НБ з 2015 р. (досвід бібліотечної роботи понад п'ятнадцять років); працює завідувачем сектору підтримки наукових досліджень інформаційно-бібліографічного відділу. Контролює та координує діяльність з розвитку eNPUIR – відкритого https://mail.ukr.net/attach/show/15214566193840569957/1/IMG_0323.JPG електронного архіву наукових та освітніх матеріалів НПУ імені М. П. Драгоманова (відповідає за адміністрування eNPUIR, за наповнення його контентом, запезпечує доступ до матеріалів е-архіву, які знаходяться в локальній мережі університету). Організовує навчальні заходи та здійснює консультування наукових співробітників НПУ імені М. П. Драгоманова щодо роботи з наукометричними базами даних Scopus, Web of Science та Google Scholar. Веде книгу сумарного обліку електронних ресурсів. Бере участь у підготовці науково-допоміжних бібліографічних ("Бібліографічний

показчик друкованих праць співробітників НПУ імені М. П. Драгоманова” за 2013, 2015, 2016 рр.) та біобібліографічних показників серії “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”. Систематично поповнює комп’ютерну базу даних KST “Картотека статей” новими надходженнями. Складає аналітичний опис періодичних видань та збірників. Здійснює інформаційно-бібліографічне обслуговування читачів: виконує усні та письмові довідки; індексує з УДК наукові праці викладачів і студентів.

Іменний покажчик

- Алексеєнко В. І. 149, 150
 Алчевська Х. (205)
 Андріяшин В. І. (26)
 Андрусишин Б. І. (27), 44, 45, 140
 Андрущенко В. П. 1, 19, 24, 25, (28-31), 41, 45, 71, 78, 83, 93, 96, 97, (105), 137, 141, 144
 Антоненко О. С. 11, 54, 122-124, 137, 144
 Балабанов О. Д. 2
 Бабкіна О. В. (32)
 Бабко К. В. 47
 Бевз В. Г. 97
 Березанський Ю. М. 95, 96
 Березная Т. 191
 Бех В. П. (33)
 Биков В. Ю. 78
 Білявський С. М. 68, 92
 Бодрова Л. С. 122, 123
 Бондар Віт. І. 34
 Бондар Вол. І. (34)
 Брицин М. Я. (35)
 Брицина О. І. 5, 6
 Бровдій В. М. (36-38)
 Бугайко Ф. Ф. 2
 Булах Г. І. 95-97
 Вегера І. Л. 38
 Вовк Л. П. 10, (39), 117-119
 Волинець В. М. 169, 185
 Волинка Г. І. 33, (40, 41), 96, 97, 141
 Воловенко В. 97
 Волянська О. Є. 87
 Гальона Н. П. 58
 Гвоздецький П. 95, 96
 Германчук-Шаленко Г. І. 10-19, 21, 24-27, 29, 31, 40-46, 53, 55, 57, 59, 61-64, 66, 70, 72, 75, 76, 78, 79, 83-87, 93, 104-110, 116, 120-127, 137, 138, 140, 141, 143, 146, 148, 151-155, 196, (204, 214), 215, 223, 225, 226, 249-252
 Гончаренко Л. А. 122-124
 Гончаренко О. 94
 Гончаренко О. В. 68, 92
 Гончаров В. І. 97
 Горбачук І. Т. (42-45), 71
 Горбенко С. С. (46)
 Грищенко Г. О. 97
 Грінченко Б. (205)
 Грушкіна Д. І. (164)
 Гудзь Ю. П. 7-9
 Гузій Н. В. (47), 130
 Гуськова-Пирожникова О. В. 10, 12, 59, 88, 160
 Даниленко В. М. 48
 Демиденко А. 97
 Дем'яненко Н. М. 137
 Денисенко Л. О. 111-114
 Дмитренко П. В. 7, 97
 Дорошкевич В. О. (49, 222)
 Драгоманов М. П. (19-25, 197, 206, 219, 222)

- Дробот І. І. (48)
 Дудченко С. В. (168)
 Євтух В. Б. (50-52), 131
 Єжель І. М. 92
 Єфименко В. В. 44, 45
 Жадько В. О. (53)
 Жалдак М. І. (54)
 Журавель Н. М. 68
 Зарницька А. А. 129
 Зароднюк В. А. 19, 101
 Заславець Н. А. 118
 Золотоверха І. І. 106
 Золотоверхий І. Д. (106)
 Івкіна Л. Є. 10
 Ісаєва О. О. (55)
 Кадіна О. А. 11, 19, 20, 24, 49, 61, 66,
 71, 88, 93, 102, 137, 140
 Капська А. Й. (56)
 Клименко Ж. В. (57), 65
 Кириченко Т. Ю. 73, 104
 Кодак М. П. 128, 138
 Козачук Г. О. (58), 74
 Козлакова Г. О. 28
 Колесник Т. В. 97
 Коляда І. А. (59)
 Комендант С. В. 3-6
 Кононко О. Л. 129
 Корець М. С. (60)
 Королюк В. С. 95-97
 Коротич В. (194)
 Кот М. З. (61), 91, 92
 Коцан М. Я. 130
 Кравченко А. А. 33
 Крайник О. С. 10, 11, 122-124
 Кремень В. Г. 137
 Крячко В. 52
 Кухар Л. О. 83
 Левченко Ю. І. 14-17, 21-23, 62,
 63, 76, 78
 Леонтович В. М. (62)
 Леонтович О. В. 62
 Лисенко О. Є. 79
 Ломакович А. М. 78
 Луковський І. О. 97
 Луццай В. І. 90
 Мазур С. Ю. 87, 93
 Макаренко Л. (О). Л. 10-14, 18,
 29, 31-33, 48, 60, 62, 69, 80, 87,
 95, 96, 103, 229
 Максимова Н. П. 136
 Малишко А. С. (63)
 Марієнко А. 104-110
 Матвієнко О. В. 34
 Мацько Л. І. (64)
 Митропольський Ю. О. 95, 96
 Мірошніченко Л. Ф. (65)
 Мозгова Н. Г. 23, (66), 141
 Мороз О. Г. (67), 111-114
 Морозюк С. С. (68)
 Мусієнко Ю. А. 44, 45
 Недоступ Н. М. 2
 Некрасова Т. С. 123-124
 Нечипоренко О. М. 94
 Ничкало Н. Г. 135
 Обозний В. В. (69), 220
 Падалка О. С. 44, 45, (70-71),
 135
 Паламаренко А. Н. 97

- Пекур О. В. 11, 50, 99, 116-124, 144, 156-159, 202, 203
Перестюк М. О. 97
Петько Л. В. (78)
Підтиченко В. І. 73, 104
Підтиченко М. М. (73, 104), 195
Плющ М. Я. (74)
Погребенник В. Ф. 19, 24, (75)
Позднякова І. В. 10-12, 35, 116, 122-124, 129
Покась В. П. (76)
Пономаренко Л. О. 129
Працьовитий М. В. (77), 97
Проколієнко Л. М. 5, 6
Разумова Г. С. 2, 3, 4, 161-164, (243, 244, 253)
Рамський Ю. С. (78)
Реєнт О. П. (79)
Рогова П. І. 129
Романовський О. К. (108)
Савельєв В. Л. (80)
Савенкова Л. В. 1, 10-14, 17-20, 24-27, 29-35, 37, 38, 40, 41, 46-52, 54-56, 59-62, 65-71, 73, 75, 76, 80-81, 83, 85-89, 93, 97, 101-110, 122-124, 130-132, 137, 141, 143, 145, 147, 148, 165-227, (287)
Савченко І. В. (81)
Самойленко А. М. 95, 96
Самчук О. С. 135
Санжаревський Д. 94
Сахарова О. В. 228-229
Свириденко Д. Б. 80
Сергієнко В. П. (82, 83)
Сиволоб Ю. В. 128, 138
Сидоренко В. К. (84)
Сидоренко В. Х. 130
Симоненко О. П. 96, 97
Синьов В. М. (85)
Сиротюк В. Д. (86), 142
Скрипник І. В. 95
Слєпкань З. І. (87)
Сопільнюк А. П. 5, 6, 134
Старун І. І. 97
Стеблина Л. М. 73, 104, 105, 165
Стельмах Н. А. 129, 135
Степико В. П. 132
Стоян Т. А. 48
Сусол О. К. 18, 87
Сухомлинська О. В. 137
Сушко О. О. (88), 97
Сущенко Л. П. (89)
Сюсель Ю. В. 132
Тарасова Н. І. 1, 5-45, 48-66, 68-128, 133-148, 230-261, 288
Татарчук Е. В. 1, 3-11, 14, 28, 36, 74, 95, 99, 111-119, 134, 143, 165, (261), 262-282
Тверхохліб І. А. 78
Тимошик М. (210)
Торбін Г. М. 97
Трикозенко І. Б. 10, 11, 116, 122-124, 129, 283
Уваркіна О. В. 31
Удовиченко Г. М. 3, 4
Філіппов О. М. (109)
Хархун О. Л. 14-17, 22, 46, 62, 63, 72, 104, 105
Чамата П. Р. (110)
Чачко А. С. 127, 128, 138, 139

Чепуренко Я. 165

Чернега П. М. (90)

Чорний І. Б. (91, 92)

Чугаєвський В. Г. 132

Шаленко-Германчук Г. І. 10-19, 21,
24-27, 29, 31, 40-46, 53, 55, 57, 59,
61-64, 66, 70, 72, 75, 76, 78, 79, 83-
87, 93, 104-110, 116, 120-127, 137,
138, 140, 141, 143, 146, 148, 151-155,
196, (239, 249), 250, 258, 260, 284-
287

Шапошнікова І. М. 34

Швець В. О. 87, (93), 97

Швець Л. В. 93

Шевченко Т. Г. (19)

Шкамерда В. Г. 73, 104-109

Шкіль М. І. 3-9, (94-97, 107)

Шкурко І. І. (98)

Штома Л. Н. 135, 250

Шут М. І. 97, (99-101)

Яковець В. П. 97

Ярмаченко М. Д. 2

Ярошенко О. Г. 97, (102)

Яшанов С. М. 11, (103)

Зміст

Науково-бібліографічна діяльність Наукової бібліотеки.....	3
Бібліографічні покажчики друкованих праць співробітників університету.....	5
Бібліографічні розвідки освітніх ідей М. П. Драгоманова	14
Історія університету в біобібліографіях (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”)	25
Біографічні нариси серії “Ректори Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова”	53
Українська педагогічна бібліографія.....	56
Рекомендаційні бібліографічні покажчики.....	61
Історія Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова в бібліографічних посібниках.....	64
Методичні видання.....	67
Статті	69
Покликання – бібліографічна діяльність (Бібліографічна служба бібліотеки)	92
Іменний покажчик.....	104

Інформаційне видання

**НАУКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ
Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова**

Ретроспективний огляд

Укладач – Тарасова Наталія Іванівна
Бібліографічний редактор – Шаленко Галина Іванівна
Комп'ютерне складання – Торлін Ігор Гершевич,
Шкамерда Валерій Геннадієвич
Технічний редактор – Ветраченко Тетяна Миколаївна
Верстка – Меркулова Тетяна Степанівна

Підписано до друку 5 квітня 2018 р.
Формат 60x84/16. Папір офісний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. др. арк. 6,81. Об.-вид. арк. 3,71.
Наклад 300 прим. Зам №
Віддруковано з оригіналів

Видавництво Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова. 01601, м. Київ-30, вул. Пирогова, 9.
Свідоцтво про реєстрацію ДК № 1101 від 29.10.2002 (044) 234-75-87
Віддруковано в друкарні Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова (044) 239-30-26